

RAUDARA

GLASILO KOLEKTIVA REK VELENJE

LETO VIII

SOBOTA, 28. DECEMBRA 1974

ŠT. 12

Navada je, da predno si zaželimo srečno in uspešno novo leto, pogledamo malo nazaj, da vidimo, kaj smo pomembnega preživeli in kaj naredili v letu, ki se pravkar končuje.

V minulem letu sta se dobrovoljno in samoupravno združila kolektiva termoelektrarne Šoštanj in rudnika lignita Velenje v skupno delovno organizacijo Rudarsko-elektroenergetski kombinat. Uvidela sta, da eden brez drugega ne moreta, ker se medsebojno dopolnjujeta v skupni proizvodnji električne

Za novo leto

Mirko Bizjak,
glavni direktor

energije, katere ne bo nikdar preveč.

Izvršene so priprave za normalni začetek izgradnje nove termoelektrarne Šoštanj IV, z močjo 335 megavatov. Izdelan je kompleksni program razvoja energetike v naši Šaleški dolini in delavski svet REK ga je tudi potrdil. S kompleksnim programom razvoja je načrtana perspektiva Rudarsko-elektroenergetskega kombinata, ki je močna energetska osnova v naši republiki.

Naši rudarji so pod izredno težkimi pogoji, brez dovolj potrebnih delavcev, z 11 odstotki nadurnega fizičnega dela, izpolnili plan proizvodnje lignita. S tem so zagotovili normalno obratovanje termoelektrarne Šoštanj in toplarne v Ljubljani ter pokrili potrebe slovenske industrije in del široke porabe. V minulem letu so delali 27 sobot in 3 nedelje. Termoelektrarna Šoštanj je obratovala normalno in v drugem polletju ni bilo več nobe-

Dalje na 2. strani!

SREČNO

Celje - skladišče

D-Per
65/1974

5000013528,12

OSREDNJA KNJ. CELJE

COBISS

(Nadaljevanje s 1. strani!)

nih zastojev. Naporu rudarjev, vestnosti kolektiva TOZD termoelektrarna Šošanj in pridnosti drugih, združenih v našem Rudarsko-elektroenergetskem kombinatu, gre zahvala, da lahko rečemo, da smo uspešno končali leto. Hvala, posebno tistim, ki so pod zemljo delali več kot 42 ur tedensko!

Ko vam vsem delavcem Rudarsko-elektroenergetskega kombinata želim uspešno in srečno 1975. leto, bi vam rad rekel še nekaj!

Neobhodno je, da še bolj poglobimo medsebojne samoupravne odnose, da še uspešnejše uresničujemo ustavna načela - da bo naš delavec v okviru naših temeljnih organizacij združenega dela resnični nosilec celotnega družbenega obnavljanja in razvoja.

Še bolj se moramo boriti za boljše delovne učinke v jami in na vseh delovnih mestih. Rudnik Velenje je bil vzor podzemnega odkopavanja premoega v Jugoslaviji. To bo ostal samo, če se bo dalje razvijal in boril za učinke in čim boljšo uporabo mehanizacije.

Investicije moramo načrtovati in mesečno spremljati, kako se uresničujejo, prav tako kakor plan proizvodnje lignita in kilovatnih ur. Investicije ne smejo zaostajati za proizvodnjo!

Vsem članom našega velikega kolektiva želim za 1975. leto srečo, zdravje in zadovoljstvo. Prav tako želim, da bi se v svojem Rudarsko-elektroenergetskem kombinatu počutili prijetno, da bi bili pri delu uspešni in ustvarili čimveč dohodka.

Pojdimo pogumno in veselo v novo leto!

Jože Aljaž, predsednik delavskega sveta naše delovne organizacije

Prav je, da ob iztekanju zadnjih dni letošnjega leta ocenimo uspešnost našega dela tako na področju poglobljanja samoupravljanja kot v prizadevanjih za večjo proizvodnjo v vseh temeljnih organizacijah združenega dela.

Pri poglobljanju samoupravljanja v delovni organizaciji in temeljnih organizacijah združenega dela, smo v letošnjem letu napravili velik korak naprej. Z združitvijo temeljnih organizacij združenega dela v rudarsko-elektroenergetski kombinat Velenje, smo se obvezali, da bomo razvijali takšno organizacijo dela in upravljanja, ki bo zagotavljala neposredno odločanje delavcev o vseh rezultatih svojega dela ter da bomo razvijali takšne oblike združevanja sredstev in dela, ki bodo zagotavljale še hitrejši razvoj delovne organizacije in vsake temeljne organizacije združenega dela posebej. Želel bi, da v naslednjem letu razrešimo še preostala odprta vprašanja organiziranja in delovanja temeljnih organizacij združenega dela.

Pri dviganju proizvodnje smo v letošnjem letu, kljub neugodnim gospodarskim gibanjem in težkim pogojem dela, dosegli zadovoljive rezultate.

Prepričan sem, da bo naš kolektiv v prihodnjem letu dosegel še večje uspehe ter da bomo tudi v praksi uresničili tisto, kar smo zapisali v svojih samoupravnih aktih.

Ob prehodu v leto 1975 želim v imenu organov upravljanja in osebno vsem članom kolektiva veliko delovnih uspehov, osebne sreče in medsebojnega razumevanja. Želim, da bi še bolj uveljavili enotnost in povezavo med temeljnimi organizacijami združenega dela ter da bi v naslednjem letu še bolj poglobili naše samoupravno odločanje.

Ivan Drev, sekretar komiteja konference komunistov REK

Za letom devetnajsto štiriinšedemdeset, ki se iz-

teka, bo ostala zapuščina plodnega in bogatega dela, ugrajenega v proizvode, katere smo delno sami porabili, večino njih pa dali ožji in širši domovini. Toda utrip življenja, počutje in pridobljene izkušnje ne bodo ostale v preteklosti, saj bomo vse, kar je bilo dobrega, prenesli v novo, 1975. leto.

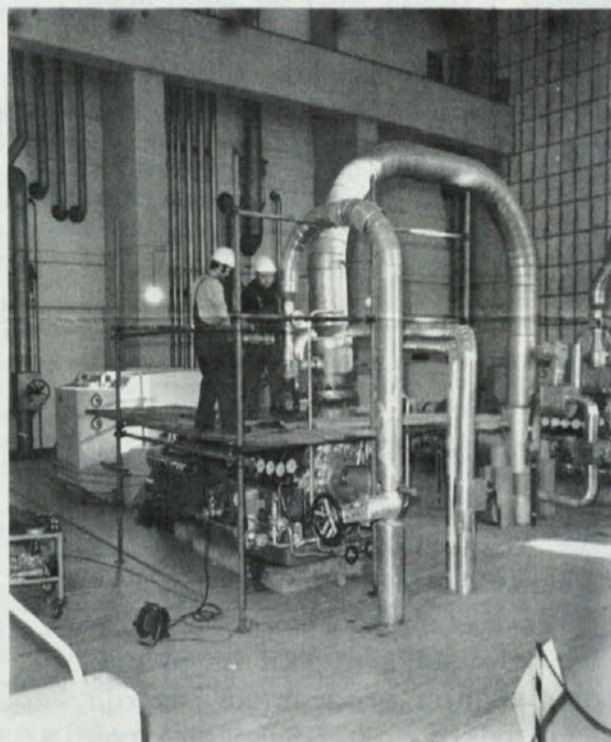
S podobnimi mislimi si bomo v znak medsebojnega spoštovanja prijateljsko stisnili roke in si iz srca izrekli čestitko: "SREČNO, SREČNO!"

Tako ohrabreni, čeprav morda le na videz, se lažje in bolj veselo oziramo v naše, včasih kritizirano družbeno dogajanje.

Ob tej priložnosti bomo priznali, da vse le ni tako slabo, čeprav stoji kopica nerešenih gospodarskih vprašanj in drugih težav, ki jih bo treba v 1975. letu postopoma upoštevati, še vedno pred nami.

Naše življenje na zemeljski celini je zelo različno. To je tudi razumljivo, saj živimo v različnih družbenih skupnostih, kjer se politika navade in utrip življenja, pogosto menjajo.

Res je, da v naši samoupravni, socialistični skupnosti poslušamo utrip strojev in naprav, ki nam pomagajo pri delu k boljšemu jutri, medtem ko v mnogih predelih zemeljske celine poslušajo brnenje vojaških strojev, ki jim prinašajo smrt in pogubo. Prav tega se pogostokrat niti ne zavedamo, zlasti takrat, kadar postanemo nedisciplinirani do družbenih dogovorov, in takrat, ko začnemo podcenjevati delo svojega soseda ali sodelavca.

Popravilo kotlovne črpalke v strojnici TEŠ III - Pri delu Ivan Berdnik (levo), ključavničar z osemletnimi, in Jože Napotnik, skupinovodja s trinajstletnimi izkušnjami pri remontnih delih TEŠ. Jože je sicer po poklicu strojni delovodja.

Vse te pomanjkljivosti bomo premagali, če bomo složno, z razumevanjem za potrebe ter težave drugega, z malce več reda in natančnosti, nadaljevali pot, ki je pred nami, to je, pot k ozdravitvi gospodarstva. Tako odločeni, moramo stopiti čez prag novega leta in si ne pustiti vzeti novoletnega poguma.

To naj nas vodi skozi vihre vsakodnevnega dela in življenja. Naša osnovna naloga mora biti: "Ne se vdati in ne mirovati, nenehoma premikati in spreminjati stvari v korist našega boljšega skupnega življenja!"

Ob koncu teh novoletnih misli naj v imenu vseh komunistov REK iskreno čestitam za dosežene delovne uspehe in zaželim, da bi tudi v prihodnjem letu dosegli vsaj tolikšne. Dosežimo jih zdravi, ponosni in brez nezgod!

Z enako mero iskrenosti želim vam, spoštovani sodelavci, in tudi vašim družinam, mnogo veselja, zdravja in zadovoljstva v prazničnih dneh. Zato še enkrat: "SREČNO!"

Franc Avberšek, predsednik naših mladih

Še eno leto se bliža h koncu. Misli mi nehote uhajajo nazaj in v spomin se vračajo važnejši dogodki, ki so se pripetili v tem letu.

Eden od večjih, in za vse mlade še posebno pomemben dogodek v letošnjem letu, je bil IX. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, ki je prav gotovo še bolj utrdil mesto mlade generacije v naši družbi. Jasno je nakazal smeri nadaljnega razvoja in dela mladih.

Ob koncu leta želim, da bi se misli, izrečene na kongresu ZSMS, čimprej uresničile. Želim, da

V vili Široko 3. marca letos - Podpis samoupravnega sporazuma o združitvi ...

bi mladi v graditvi samoupravne, socialistične družbe resnično odigrali aktivno vlogo. Nikoli ne smemo niti za trenutek odstopiti od borbe za napredek samoupravnega družbeno-ekonomskega položaja delavcev in ostalih delovnih ljudi, še posebno mladih delavcev in celotne mlade generacije. Borba za takšen razvoj proizvodnih odnosov, s katerimi bomo v celoti uveljavili interese delavcev in delovnih ljudi v združenem delu, naj ne ostane samo želja, ampak dejstvo, ki ga bomo čutili na vsakem koraku. Mladostna zagnanost mladih in bogate izkušnje starejše generacije naj bodo vedno združene, kajti le tako bodo rezultati skupnega dela še večji in boljši.

Ob vstopu v novo leto želim vsem članom delovne organizacije REK, v imenu predsedstva konference osnovnih organizacij ZSMS REK in osebno, mnogo delovnih uspehov in veliko zdravja ter zadovoljstva.

Ivo Kadliček, predsednik sindikata REK

Leta, kot je bilo - zdaj že lahko rečemo - leto 1974, že dolgo ne pomnimo. Do globokih sprememb je prišlo ne samo v naših delovnih in gospodarskopoličnih razmerah ter položaju, ampak v družbenogospodarskem in političnem življenju nasploh. Sprejeli smo novi ustavi, ki nakazujejo preobrazbo celotne naše samoupravne socialistične skupnosti. Ta resda še nikjer ni popolna, še vedno se levimo iz starega in preživetega. A najsvetlejši in temeljni toni novega so že vidni. Mednje je pri naših rudarjih, elektrarniških delavcih in vseh drugih, ki so prej ločeno delali in gospodarili za preskrbo s premogom in z elektroenergijo ter za izrabo stranskih proizvodov in zmogljivosti energetike v naši dolini, na vsak način treba šteti naslednje!

V začetku marca združitve njihovih temeljnih organizacij združenega dela v dolini, sredi leta pa uresničitev prizadevanj za ustanovitev elektro-gospodarske skupnosti Slovenije!

To je eno in najpomembnejše, kar smo kot delavci proizvajalci izpeljali. Vzoredno s tem pa nismo zaostajali za drugimi, niti v dolini niti širje, v prehajanju na oblike uresničevanja oblasti delovnih ljudi in občanov na delegatski osnovi. Konec marca smo izvolili delegate v samoupravne

organe temeljnih organizacij združenega dela in delovne organizacije REK Velenje, prek katerih razvijamo in uresničujemo samoupravni položaj delavca v združenem delu, kot mu ga zagotavlja ustava!

Hkrati s temi volitvami smo opravili volitve članov naših delegacij za delegiranje v zbor združenega dela skupščine občine. S tem smo si zagotovili povezavo in vzvode za enotnost ter usklajevanje interesov in nalog vseh delovnih ljudi v občini kot tudi v vsej republiški in zvezni družbenopolitični skupnosti.

V tem mesecu pa smo storili še naslednji korak k osvoboditvi dela in njegovih sadov. Izvoljene so delegacije naših TOZD in delovne skupnosti skupnih služb za samoupravne interesne skupnosti, v katerih ustava omogoča slehernemu delovnemu človeku in občanu vpliv tudi na vzgojo in izobraževanje, kulturo in znanost, socialno in zdravstveno varstvo ter na vsa druga najvažnejša področja življenja in dela, kjer doslej ni imel prave besede - ne o tem, koliko bo dal za eno in drugo, ne, kaj želi za dano dobiti.

Glede doseženega v tem letu pa si ne smemo delati utvar. Vsega še nismo dosegli. Postavljeno je le ogrodje - kaj bo to nosilo, pa je odvisno od našega proizvodnega in družbenopolitičnega dela, zlasti pa od naših naporov in prizadevanja, da uskladimo delovni red in učinke s pravicami, ki jih imamo.

Želim, da bi vsaka delavka in vsak delavec v našem kolektivu - da bi vsak v svoji osnovni organizaciji sindikata - ob koncu leta tudi na to mislil in se pri sebi za to tudi odločil. Obenem pa osebno in v imenu predsedstva sindikata REK Velenje želim prav vsem v kolektivu in tudi vašim družinam vse najboljše v novem letu. Srečno!

Dva novoletna razgovora

Direktor TOZD rudnik lignita Velenje Slavko Janežič

RUDAR - V letnem delovnem načrtu za leto 1974 je bila za RLV predvidena skupna proizvodna naloga 3 900 000 ton lignita.

V kolikšni meri ste jo uspeli realizirati, kaj vse je vplivalo na realizacijo in kako bi nasploh ocenili minulo leto v jami?

S. JANEŽIČ - Leto 1974 se je začelo s ciljem in nalogo, da čim hitreje premostimo težave zaradi vdora vode decembra 1973. Kakor se spominjamo, je ob vdoru pritekalo 16 m³ vode v minuti, tako da smo le s težavo rešili jamo pred popolnim zalitjem. Borba z vodo sicer še ni čisto končana, črpanje se še nadaljuje, a do junija smo v glavnem uspeli nadomestiti vse z vdorom vode izgubljene kapacitete in vzpostaviti bolj ali manj normalno stanje. V pojasnilo: v tem času smo izčrpali preko 4 milijone m³ vode, to je toliko, kot je ima veliko jezero. Nadomestne proizvodne kapacitete za zalita odkopna polja pa smo pospešeno odpirali v stebru 8. To je na področju, kjer so odkopavali do leta 1918, ko je bilo potopljeno zaradi vdora vode v Škalah, do katerega je prišlo približno na istem mestu kot do tega, v decembru 1973.

Posledica pospešenega in zaradi tega delno nesistematičnega odpiranja stebra 8 pa so bila izredna sanacijska dela in borba s požari, za kar je šlo 3 160 dni. To je povprečno 20 dni na dan. Dvakrat je posredovala tudi reševalna četa, katere člani so skupno kar 512 ur morali reševati čelo pod rešilnimi aparati.

To, da bomo kljub omenjenim težavam in primanjlovanju delavcev, posebno v prvih 9 mesecih, izpolnili letni proiz-

vodni načrt 3 900 000 ton premoga, pa je velik uspeh, za katerega gre vse priznanje celotnemu kolektivu in vsakemu rudarju posebej. Za uspeh je bilo moč doseči samo zato, ker so se rudarji v polni meri zavedali potreb po premogu, saj so se na poziv družbe odrekli 42-urnemu delovnemu tednu in sobotnemu počitku, čeprav bi ga pri svojem delu pod zemljo najbolj potrebovali. Če naj leto 1974 ocenim na splošno, moram reči, da je dosežen plan velik uspeh, za katerega so zaslužni prav vsi člani kolektiva.

RUDAR - Ali nam lahko, po tej oceni dela v minulem letu, poveste nekaj o nalogah in odprtih problemih, ki jih bo treba rešiti v prihodnjem letu?

S. JANEŽIČ - V letu 1975 bodo naloge in problemi podobni letošnjim. Potreba po premogu bo še vedno velika, saj naši načrti predvidevajo ob 42-urnem delovnem tednu proizvodnjo 3 900 000 ton premoga, ki pa ne bo zadoščala za kritje vseh potreb, tako da bo treba zopet vključiti v delovne dni tudi nekaj prostih sobot.

Problem zmogljivosti jame je sicer v glavnem rešen, nerešeno pa je vprašanje primanjlovanja delavcev.

Poleg omenjenega dela za proizvodnjo pa se bomo morali še naprej boriti za ustrezno priznavanje rudarjevega dela in njegovo pravilno nagrajevanje.

Še nadalje bo treba delati tudi za uresničevanje ustave, to je, za poglobljanje samoupravljanja - in priznati delavcu vse pravice, ki mu gredo.

RUDAR - Ob prihodu novega leta se pojavijo vedno skrite ali manj skrite želje. Nam hočete zaupati vaše?

S. JANEŽIČ - V novem letu predvsem želim, da bi delo potekalo brez nezgod, da bi bili delovni uspehi čim večji pa da bi rudarski stan ponovno dobil veljavo, kakor jo je imel v preteklosti. Vsem članom kolektiva pa želim zdravje in osebno srečo v novem letu 1975.

Direktor TOZD termoelektrarna Šoštanj Dušan Janežič

RUDAR - Posebno pri glavnih dejavnostih REK - pri proizvodnji premoga in električne energije - je potreba po proizvodih veliko večja od možnosti proizvodnje. Letne proizvodne naloge so bile zato postavljene tako, da bi, kolikor se le da, pokrili potrebe tržišča.

Kakšni so rezultati včše TOZD v tem smislu in kako jih ocenjujete?

D. JANEŽIČ - V letošnjem letu je TOZD TEŠ izvršila zahtevno nalogo pri rekonstrukciji in remontu kotla faze III - 275 megavatov. Z izvršenimi deli se je obratovalna sposobnost te faze znatno povečala. Od končanega remonta v juliju je ta imela le štiri krajše izpade, od 11. septembra pa že ves čas neprekinjeno obratuje, kar je vsekakor velik uspeh kolektiva.

RUDAR - TOZD TEŠ ima velike naloge tudi na področju investicijskih vlaganj. Do kje so stekla dela za graditev nove TEŠ IV?

D. JANEŽIČ - Dela za izgradnjo TEŠ IV (335 megavatov) potekajo v skladu s postavljenimi časovnimi plani. TOZD TEŠ je z investicijskim sektorjem do sedaj redno izvrševala vse svoje pogodbene obveznosti do dobavitelja (predujem, bančne garancije, dokumentacija itd.).

Pripravljalna dela, to je, rušenje obstoječih objektov, prestavitve proizvodnje gradbenega materiala, graditev stanovanj in menze, so tudi v polnem teku.

RUDAR - Katere pa bi bile glavne naloge TEŠ za leto 1975 in na kakšne težave morda računate pri njihovem uresničevanju?

D. JANEŽIČ - Za leto 1975 stojijo pred kolektivom izredno težke naloge, in sicer začetek graditve - gradbenih del - za TEŠ IV, ki je predviden za 1. februar 1975, in montaža kotlovskega ogrodja, ki se bo začela v juliju 1975.

V obstoječem obratu, z bloki 1, 2, 3 in 4, je treba z nadaljnjimi vzdrževalnimi deli in smotrnim izkoriščanjem doseči še večjo obratovalno pripravljenost in doseči v letnem merilu planiranih 6 200 obratovalnih ur.

Največja težava, na katero pa kolektiv nima direktnega vpliva, je nelikvidnost našega kupca električne energije, to je, Elektrogospodarstva Slovenije. Ta nam že povzroča resne težave (pri nabavi goriva, repro materiala in raz-

nih rezervnih delov kot tudi pri storitvah).

RUDAR - Še o združitvi TOZD v delovno organizacijo REK Velenje! Predvsem v čem se odražajo njeni rezultati in v čem bi jo bilo treba še poglobiti?

D. JANEŽIČ - Prepričan sem, da se rezultati združitve že občutijo, tako v posameznih združenih TOZD kakor tudi v delovni organizaciji kot celoti: kratkoročni, zlasti pa še dolgoročni cilji in naloge elektrogospodarstva ter proizvodnje primarnih virov energije se mnogo lažje in - kar je za nas še posebno pomembno - tudi hitreje rešujejo.

Zavedamo pa se, da nakopičenih nerešenih problemov energetike iz preteklosti ni moč razreševati kratkoročno. Zato bomo morali v prihodnjem letu nadalje utrjevati in poglobljati pozitivne dosežke razvoja samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov med TOZD, ker bomo lahko le tako, s samoupravnim dogovarjanjem in sporazumevanjem, utrdili medsebojno zaupanje in uresničili v 1974. letu podpisano sporazum.

RUDAR - Kaj bi zaželeli vašemu kolektivu ob novem letu?

D. JANEŽIČ - Celotnemu kolektivu REK Velenje, posebno pa še vsem delavcem naše temeljne organizacije združenega dela, iskreno želim, da bi v prihodnjem letu z lahkoto premagovali obsežne delovne naloge, da bi se sleherni počutil tako v svoji temeljni kot v celotni delovni organizaciji čimbolj prijetno in zadovoljno.

Zato kličem vam vsem in vašim najbližnjim:

"Srečno v letu 1975!"

Ing. Viljem Jelen

Pred durmi nadaljnji razvoj TOZD elektrostrojni obrati

Oris razvoja ESO doslej

Elektrostrojni obrati so temeljna organizacija združenega dela, ki je združena v delovno organizacijo rudarsko-elektroenergetski kombinat Velenje.

Začetek dejavnosti elektrostrojnih obratov sega daleč nazaj in je tesno povezan z razvojem rudnika. Njihove takratne delavnice, kjer se je opravljala izključno le remontna dejavnost, so zajemale prostore, ki so bili pod staro klasirnico, kopalnico ter v lesenih barakah na jaški Škale. Ko so se zaradi povečane potrebe po premogu pričeli graditi objekti novega izvoznega jaška v Prelogah, so se hkrati povečale tudi potrebe po remontni dejavnosti in s tem se je odprla tudi možnost za razvoj remontnih delavnic, ki so s časom prerasle v sedanje elektrostrojne obrate.

Prvi objekt obratov je bil dograjen 1953. leta, in sicer sedanja stara hala. Tu so imeli svoje prostore ključavničarji, električarji in kleparji. Kovači in sedlarji pa so imeli svoje prostore v objektu poleg kolesarnice. Delavnice so bile opremljene z malo stroji in še ti so bili stari ter izrabljeni.

Nekaj let pozneje je bila izgrajena hala kovaške delavnice ter leta 1970 nova hala, v kateri je sedaj obdelovalnica.

Tako kot je razvoj rudnika, po eni strani, vplival na razvoj dejavnosti mehanične in kovaške delavnice, da sta bolj z remontne dejavnosti prešli tudi na izdelavo nove opreme, sta, po drugi strani, razvoj in izgradnja mesta Velenja vplivala na dejavnost drugih delavnic - razvile so se močne instalaterske skupine za centralno kurjavo, daljinsko ogrevanje, vodovod in elektroinstalacije ter omrežje.

Z višjo stopnjo mehaniziranja jame so naraščali obsegi remontnih del, tako da smo prešli iz kosovnih na serijska popravila, ki so se večala s tem, da so se iz jame prenesla vsa popravila transportne opreme in jeklene podgrade.

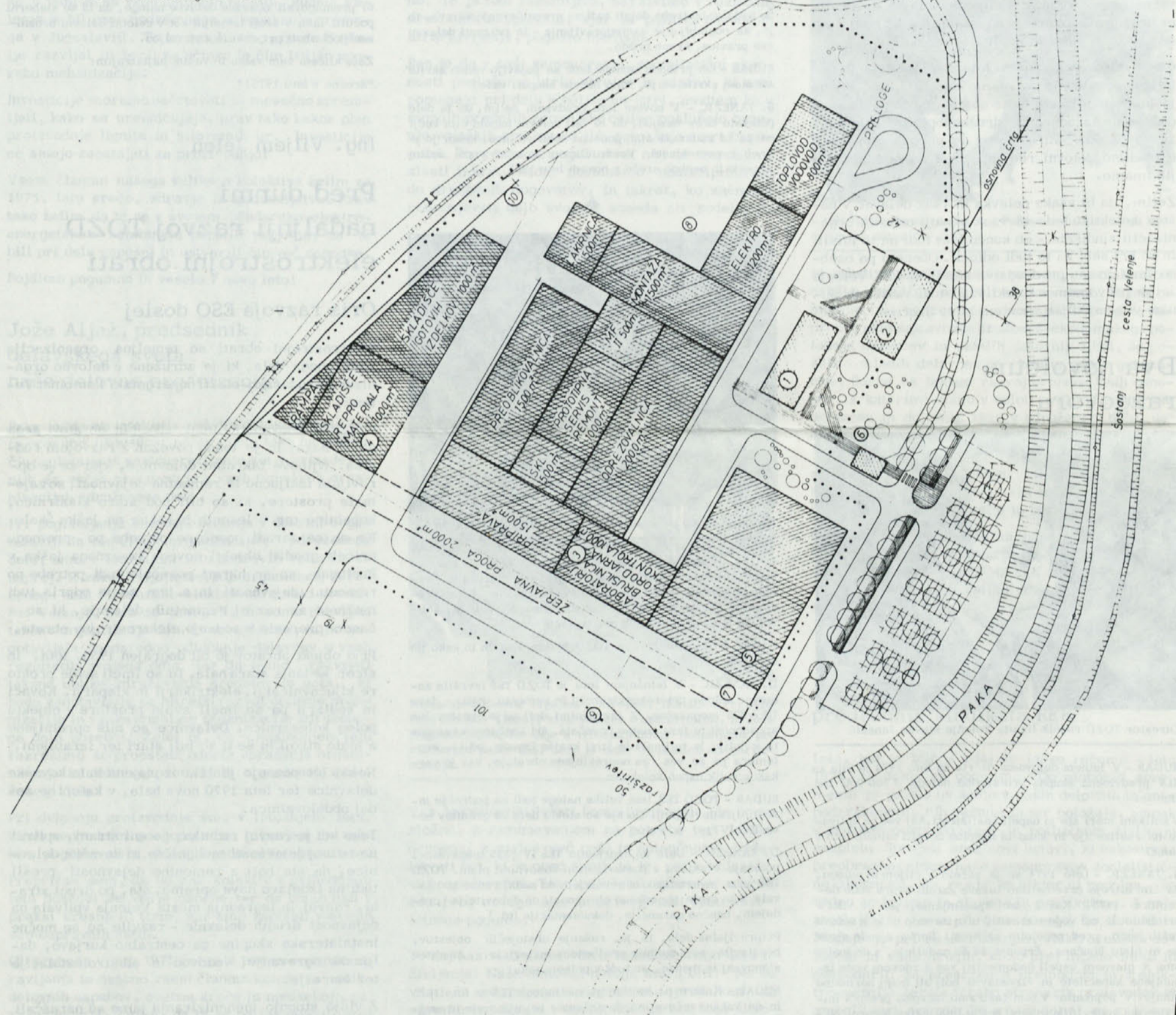
Vse to pa je zahtevalo večje število delavcev in opremljenost delavnic z boljšimi in sodobnimi stroji. Tako so se poleg univerzalnih strojev začeli pojavljati specialni stroji z visoko storilnostjo. Da bi to dejansko uresničili, pa se je usposobljenost posluževalcev strojev morala kvalitativno dvigniti - in se je tudi dvignila. S tem pa so se pojavile določene neizrabljene kapacitete.

**BODOČI ELEKTROSTROJNI OBRATI
V PESJU - V SKICI,
IN POJASNILA K SKICI!**

v članku omenjeni novi objekti

- 1 upravno posloppje
- 2 garderobe
- 3 proizvodne hale
- 4 skladišče
- 5 razširitev proiz. hal
- 6 vratarnica
- 7 žerjavna proga
- 8 montažni prostor
- 9 ograja
- 10 industrijski tir

DRUGI ZNAKI!

- peš poti
- prostor za parkiranje
- zelenice
- ceste
- objekti za rušenje

Zaradi tega in zaradi ekonomske računic smo začeli sodelovati z zunanjimi sodelavci in podjetji, tako da danes uspešno sodelujemo z velikimi podjetji, kot so tovarna avtomobilov Maribor, EMO Celje in drugi.

V tem času smo začeli izdelovati tudi nove stojke, stropnike, gumi-transporterje in verižne transporterje ter v zadnjem času še drobilce, stiskalnice in elemente hidravličnega podporja ONKT, OKP, SALZGITTER in HEMSCHIEDT. S tem so strojne delavnice prišle že v kategorijo delavnic za izdelavo težke opreme in izvajanje velikih remontnih del, ne nazadnje pa lahko ponujajo tudi kompletne industrijske ureditve.

Ves ta nagel razvoj elektrostrojnih obratov je zahteval tudi ustrezno reorganizacijo dela. To pa od izdelovanja dokumentacije - preko pripravljanja dela, kontrole, proizvodnje in raziskave trga - do iskanja novih izdelkov za proizvodnjo in novih odjemalcev svojih storitev ter proizvodov. Seveda pa pri izvrševanju teh nalog ni manjkalo težav in tudi danes smo pred velikim problemom: primanjkuje nam proizvodnih površin, še bolj pa skladiščnih površin in objektov.

Zanje je rešitev predvidena v kompleksnem razvojno-investicijskem programu delovne organizacije REK!

Preden so predzadnjo soboto v tem letu položili v Pesju temeljni kamen za nove objekte naše TOZD ESO, so prebrali listino o njenem dosedanjem razvoju in perspektivah - in to listino potlej varno ugradili skupaj s temeljnim kamnom

Rešitev sedanjih problemov ESO zajeta v razvojnem programu celotne delovne organizacije REK Velenje

Kompleksni razvojno-investicijski program delovne organizacije REK nakazuje povečanje zmogljivosti ter modernizacije pridobivanja premoga in proizvodnje energije oziroma višjo stopnjo opremljenosti jamskih delovišč in termoelektrarne Šoštanj, skladno s tem pa tudi zadovoljitev potreb po povečanem obsegu in ustrezni kvaliteti vseh vzdrževalnih del. Se pravi, da rešuje tudi sedanje probleme elektrostrojnih obratov, tako glede proizvodnih kot tudi skladiščnih površin in objektov, ki so najbolj pereči. To pa tako, da predvideva prestavitve njihovih sedanjih objektov na novo lokacijo, kjer bo njihova razširitev možna.

Na sedanji lokaciji razširitev ESO namreč ni možna, ker je tod varovalni steber Preloge z veliki-

mi rezervami premoga, ki se bo po programu začel odkopavati že leta 1980.

Prestavitve in razširjanje elektrostrojnih obratov je že tudi predurmi, saj smo 21. decembra položili temeljni kamen za elektrostrojne obrate na novi lokaciji, ki je razvidna iz objavljene skice!

Nekaj podatkov iz razvojnega programa

S programom razvoja je za TOZD ESO predvideno naslednje povečanje letne bruto realizacije:

- v letih do 1977 na 300 milijonov din,
- v letih 1977 - 1980 pa že na 500 milijonov din,
- medtem ko je sedaj le okoli 93 milijonov din.

Za dosego tolikšne bruto realizacije pa se predvideva, da se bo število delavcev povečalo do 1977. leta za 300 in do leta 1980 v celoti za 450, tako da bi leta 1980 bilo skupno 850 zaposlenih. Hkrati s povečanjem števila zaposlenih pa se poleg normalne stanovanjske izgradnje predvideva izgraditev dodatnih 120 stanovanj.

Delovni program ESO pa bi vseboval:

- velika vzdrževalna dela in remonte pri jamski elektro in strojni opremi;
- proizvodnjo jamskega podporja in vzdrževalna dela z njo v zvezi;
- proizvodnjo strojev za rudarstvo;
- projektiranje, proizvodnjo in montažo transportnih naprav;
- inženiring industrijskih naprav in instalacij;
- projektiranje in izvedbe instalacij vodovoda, toplovoda ter elektroinstalacij z omrežji in ostalih kovaško-kleparskih del.

Ta program pa se bo - glede na predvideno povečanje obsega jamske elektrostrojne opreme ter glede na potrebe integracije v okviru REK - razširil še na izvajanje remontov naprav v TEŠ.

Ker je razširitev ESO iz že navedenega vzroka možna samo na novi lokaciji, bo, po programu, za prenos obstoječih in izgradnjo novih objektov na njej treba na novo urediti oziroma izgraditi:

- 11 500 m² proizvodnih površin,
- 5 000 m² skladišč,
- 4 000 m² upravno-poslovnih prostorov.

Našteti objekti bodo opremljeni: s stroji in napravami, ki sestavljajo že obstoječo opremo, z opremo, ki bo dobavljena iz naslova meddržav-

nega kredita SSSR-SFRJ, in z dodatno opremo, ki bo nabavljena z razpoložljivimi amortizacijskimi sredstvi.

Novi elektrostrojni obrati bodo nastajali v fazah in bodo predvidoma končani v letu 1980. V prvi fazi, katere začetek je že tu, bi izgradili objekte: halo s površino 6 000 m² (za odrezovalnico, preoblikovalnico, remontno in prototipno delavnico ter medfazno skladišče) ter garderobe in 50 odstotkov energetske objekti. V drugi fazi pa bi izgradili halo s površino 7 000 m² (za pripravo dela, brusilnico in skladišče materiala) ter industrijski tir in upravno-poslovne prostore, medtem ko bi v tretji fazi izgradili halo s površino 2 000 m² (za montažo in lakirnico) ter preostale energetske objekte in komunalne objekte, v zadnji fazi pa halo, prav tako s površino 2 000 m² (za elektro delavnico, vodovodna in toplovodna dela).

Glede na povedano bi investirali!

	do 1977. leta	do 1980. leta
v osnovna sredstva	60 843 000 din	93 300 000 din
v obratna sredstva	16 470 000 din	27 870 000 din
v družbeni standard	20 000 000 din	30 000 000 din
Skupaj	97 313 000 din	151 170 000 din

Glede na faze izgradnje in opremljanje pa bi investiranje izgledalo takole!

a) Gradbeni objekti z žerjavi

- faza - hala (odrezovalnica, preoblikovalnica, remontna in prototipna delavnica ter medfazno skladišče) ter garderobe in energetske objekti: okoli 26 500 000 din
- faza - hala (priprava dela, brusilnica, skladišče materiala), industrijski tir in poslovna stavba: okoli 23 000 000 din
- faza - hala (montaža, lakirnica) ter energetske in komunalne objekti: okoli 19 000 000 din
- faza - hala (elektro, vodovod, toplovod): okoli 7 800 000 din

I. - IV. Skupaj 76 300 000 din

b) Oprema

- stroji iz meddržavnega kredita 15 000 000 din
 - kalilnica 2 000 000 din
- Skupaj 17 000 000 din

c) Obratna sredstva

razlike za potrebna sredstva 27 870 000 din

d) Družbeni standard

izgradnja komunalnih objektov in stanovanj 30 000 000 din

Vse skupaj 151 170 000 din

Ker bi se naj doba investiranja ujemala z dobo črpanja meddržavnega kredita, ki se bo izčrpal v 10 letih, bi časovni raspored pridobivanja investicijskih sredstev bil po virih (v milijonih N din) naslednji:

LETO	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83
iz amortizacije	4	6	7	8	9	10	10	10	10	10
iz skladov	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6	6
iz odkupa sedanjih objektov	7	10	10							
iz stan.fonda	1,5	1,8	2	2,2	2,4	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Skupaj	15,0	20,8	22,5	14,2	15,9	17,5	18,0	18,5	18,5	18,5

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je ob najetju poslovnih kreditov in iz sredstev rudarskih škod (oziroma od odkupa sedanjih objektov) moč zgraditi nove elektrostrojne obrate z lastnimi sredstvi.

Iz obsežnosti in finančne slike razvojnega programa za TOZD ESO, ki nakazuje celotno investicijo v višini preko 151 milijonov dinarjev, vidimo, kako velike in odgovorne naloge so postavljene pred temeljno organizacijo združenega dela ESO in hkrati pred celotno delovno organizacijo REK Velenje, in to že v najbližji prihodnosti. Zato se moramo vedno in povsod zavedati, da bomo te

naloge lahko uspešno in v zadovoljstvo vseh rešili le s skrajno mobilizacijo vseh strokovnih, organizacijskih in samoupravnih sposobnosti ter zmogljivosti v kolektivu. Kajti potreba po rešitvi nalog je nujna - to pa po eni strani zaradi povečanega obsega in njemu ustrezne kvalitete vzdrževalnih del, ki jih bo prinesla predvidena razširitev zmogljivosti in modernizacije pridobivanja premoga in električne energije. Po drugi strani pa je njihova rešitev neizogibna tudi zaradi tega, da se bolj izognemo težavam pri uvozu jamske in druge proizvodne opreme za naše TOZD - da čimveč te opreme izdelamo doma, v elektrostrojnih obratih.

Iz dela naših jamskih priprav

Z DANILOM ŠUBROM
NA OBISKU PRI
PRIPRAVSKI SKUPINI
IVANA KLINCA

Prvo nadaljevanje

Ivanovo skupino sva z Danilom Šubrom, poslovodjem priprav v vzhodnem polju preloške jame, zatekla pri malici na koti + 12,5 vzhodnega polja. Z belega dne gledano, je to nekaj sto metrov pod Ležnjem, mi je kasneje povedal Danilo. Kje je Leženj, pa najbrž ve skoro vsak, ki je že nekaj časa v Velenju in ga njegova okolica zanima.

Razgovor z Ivanom Klincem

- Že dolgo delate v jami?
- Petnajst let; zdaj že nekaj let pri pripravah, delal pa sem tudi na čelu; na vzhodu.
- Ste samski ali oženjeni?
- Oženjen. Imam tri otroke. V osnovno šolo hodijo - "Gustava Šiliha".
- (Vmes nekdo zakliče: "Bašič, le pridi bliže!")
- Pripravka številka 13, h kateri spada vaša skupina, je ena od boljših. Koliko metrov napredujete na dan?
- Različno. Pri izdelavi novih prog šest, sedem in pol metrov. Štiri in pol tudi. Pri obnovi starih tri metre, včasih tudi štiri in pol.
- Pa druge številke?
- Enako se suče. Pač odvisno od pogojev!
- Katere številke поблиže poznate?
- Deset. Sto štiri.
- Kolikšni pripravski napredki so za vas slabi?
- Če so štirje na ortu (mišljeno: pri napredovalnem stroju), šest metrov mora biti. Če ni, je slabo. Kadar ni kaj posebnega! Toliko pri izdelavi novih prog. Pri obnovi starih pa je slabo dva, tri metre - če so štirje pri stroju.
- Zakaj pride do slabih napredkov? Navadno!
- Vzrokov je lahko več. Mi zdajle, na primer, nismo imeli rin, da bi podaljšali transporter. Večkrat je premog tak, da se ne da dobro rezati. Pa dvigovanje tal ...
- Vi ste stara skupina, navajeni pri delu drug drugega. Če ne bi bili - se bi to pri delu veliko poznalo?
- Na vsak način. Čisto drugače je takole, kot pa da bi nove vkup spravil.
- Koliko vas je zdaj v skupini? Zadosti?
- Za silo. Sedem. Pet pri stroju. Dva za postrežbo - za pomoč. Tam spodaj je še stikalist. Boljše bi bilo, če bi nas, brez stikalista, bilo osem.

(Drugi so medtem že pomalicali in se odpravili vsak za svojim delom. Od blizu sta dva začela sestavljati loke. Matice objemk sta z rokami le privila, zatezala pa z električnim strojčkom, ki je hreščal in ropotal, da me je v ušesih kar

zabolelo, pogovor pa sem lahko nadaljeval le s kričanjem.)

- Bi še bilo kaj, da bi bilo treba omeniti kot pogost vzrok slabših napredkov?
- Dostava materiala! Stroj, madona, imamo tule, material pa nam puščajo na oni strani križišča, namesto da bi ga spravili bliže - da ga ne bi bilo treba nam spravljati s cicko. S tem nas samo mudijo, ker nam stroj (napredovalni) stoji.
- (Medklic nekoga: "Res je! Material puščajo predaleč - pa čeprav imajo tir speljan do traka.")
- A zakaj ga ne spravljajo bliže? Jih je premalo, in ne morejo? Ni dogovorjeno, do kod bi ga bilo treba?
- Dogovorjeno je že, dogovorjeno. Ne vem, ali to delajo nalašč ali je kak drug vzrok. Vrag vedi, kaj je vzrok!
- Pa druge službe - ste z njimi zadovoljni?
- Z drugimi še kar shajamo.
- Eno k drugemu, s čimer niste zadovoljni, vam krajša čas za vaše delo. A še s čim po nepotrebnem zgublujete svoj delovni čas? Recimo, da vam odpove kak del stroja, pa nimate rezerve. Ali pa, da material ni v redu.

(Oglasijo se drugi: "Kleme (objemki lokov) niso dobro pripravljene. Zarjavele so. Včasih so jih mazali, zdaj ne več. Pa popravljene loki,

Po pogovoru s pripravskim skupinovodjem Ivanom Klincem (desno) in strojnim nadzornikom Ludvikom Kumrom na koti + 12,5 vzhodnega polja jame Preloge

- ki jih dobimo - še vedno so deformirani.")
- Ali pride zaradi teh pomanjkljivosti tudi do prepirov? In, se tudi med sabo kdaj prepirate?
- Tudi pride včasih. Če vidimo, da je treba, pa drug drugemu raje pomagamo.
- Ste za to, da bi pogovor o delu končala in se pomenila, kako tečejo sestanki vaše skupine? Bi povedali, kje in kdaj jih navadno imate, kdo vam reče, da jih skličite, in kdo vam pomaga, da jih izpeljete?
- Sestanke imamo kar na ortu. Običajno med malico.
- Kaj pa ob koncu šihla - če svoje delo prej opravite, kot se izteče čas - jih nimate?
- Ne, nikoli, saj ni meje, koliko bi bilo treba narediti. Čim več naredimo, tem boljše je za nas. Zelo zelo redko se zgodi, da bi rekli: danes smo naredili zadosti. Zato sestankov ob kondu šihla nimamo. Da jih naj skličemo, pa nam reče nadzornik.
- Kdaj ste imeli zadnjega?
- Pred volitvami.
- Je bil kdo od vas kandidat za člana delegacije?
- Ne!
- Ste poznali kandidate?
- Večino.
- Kaj pa naš Informator in Rudar - vam prideta

prav?

- Prideta, seveda. Po mojem sta čisto v redu.
- Se še spomnite, o čem smo pisali v zadnjih številkah, na primer Informatorja?
- Se. O volitvah, pa o bolniški tudi - bilo je koristno, prej nisem toliko vedel o tem. Mislim, da o vsem dosti piše v naših glasilih.
- Vidim, da vas že mudim, pa bi končala. Povejte mi le še imena vseh, ki so zdajle tu in spadajo v vaše moštvo!
- Tamle je Miloš Bašič, drugopisani. Potem, Franc Krk, učni kopač. Ivan Špegel, nima kvalifikacije in še ni dolgo pri nas; iz vojske je prišel - v jami, pri nas, pa je delal že pred njo; v pripravah. K stroju spada še Miha Glazar, učni kopač. Pa jaz.
- Bi se še kaj pomenili? Kar sva se že, bo prišlo vse v Rudarja.

(Drugi v skupini: "Miloš, povej kaj o tem novem pogonu traka za naš PK!" Miloš je koj za to. Pravi: "Slabo je poštudirano. Reduktor ima na desni strani, moral bi biti na levi, in še prenizko - ne moremo daljšati transporterja pod njega, saj ga kmalu začne zavirati.

Stari pogon je bil boljši. Le kolesa je imel slaba - ta pa so na novem tudi edino, kar je dobro. Vprašam ga: "Pa za to v mehanizaciji vejo?" Križem kražem odgovarjajo vsi v bližini: "Vejo, pa pravijo, da bo že šlo. A danes, prvi dan, je šlo slabo - dve uri smo zgubili!" Vprašam Miloša: "Zakaj pa se vi najbolj jezite - imate posebej delo z njim?" Odgovori: "Nekdo se mora jeziti, če delo ne gre, in drugopisani sem."

"Vprašajte o tem pogonu še strojnega nadzornika Kumra, tamle je," mi reče nekdo. Vprašam ga kako in kaj, nadzornik - Ludvik, zvem, da mu je ime - pove: "Da so toliko časa zgubili, ne morejo trditi. Transporter pa se pod njega res ne da daljšati. Rekel bi, da je tale izdelek še bolj poskusni. Danes je prvič montiran. O njem smo že prej, ko so ga pripeljali in je ložal za trakom, vedeli, da se ne bo obnesel."

"Zakaj pa ste ga potem montirali," ga vprašam. Odgovori: "Da ga ne bi hoteli montirati - za to pa se ve, kdo lahko reče: ne!"

Ob tem "Ne!" pa je razgovor tudi usahnil. Največ zato, ker so rudarji želeli, da sporni pogon še poslikam, posebej še reduktor in neki malomarno narejen spoj gumi-traka pogona, skozi katerega je očitno lahko mezel zdrobljen premog in zasipal celo napravo - kar je tudi razburjalo rudarje.

Vse skupaj sem tudi poslikal, a dobil bolj slabe posnetke, ker je bilo treba slikati zelo od blizu, s sabo pa sem imel le bliskavico, potreben pa bi bil žaromet.

Prihodnjic še razgovor z Antonom Žnidarjem, enim od treh pripravskih skupinovodij številke 20 ZAHODA, potem, z najstarejšim pripravskim delavcem VZHODA Jožetom Grabnerjem pa še s tem in onim, ki sva ga med tem, približno štiriinpolurnim obiskom v jami srečala z Danilom Šubrom.

(rh)

Lepo je v novem domu

V začetku decembra je prejelo ključne novih družinskih stanovanj 78 delavcev naše delovne organizacije.

... Hodim po hodnikih novega stanovanjskega

bloka, da bi našel koga za razgovor za Rudarja in živahen vrvež ljudi, ki se pravkar vseljujejo, me potegne za seboj. "Promet" je tako "gost", da komaj najdem prosto pot po stopnicah. Ljudje hitijo navzgor in navzdol ter prenašajo raznorazne predmete. Seveda, dvigalo še ne dela - pa je morda tudi bolje tako, da se ne bi že prvi dan pokvarilo ali pa zanetilo kakšen prepir. No, tisti, ki stanujejo malo višje, se pač bolj potijo, utrujenosti pa ne čuti nihče - tudi takrat ne, ko je na pleča natovorjen hladilnik ali televizor. Utrujenost preganjata zanos in veselje ob selitvi v nov dom ...

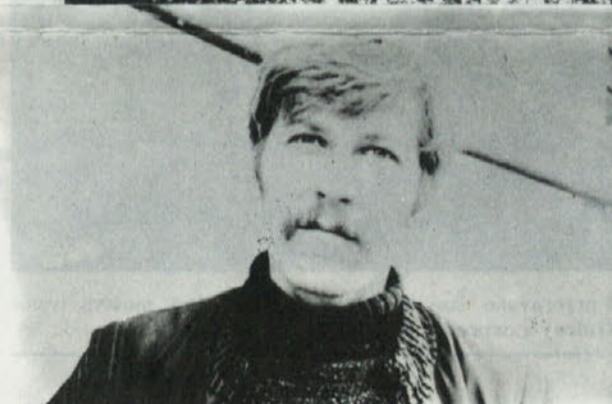
Zaprosil sem nekaj novih stanovalcev - v njihovih stanovanjih ali kar pred zgradbo - da nam pove-

se bo rad vračal domov in prijetno bo v krogu družine, ko bo vse urejeno.

Na koncu je povedal, da so vsi zelo zadovoljni in srečni. To pa se lahko doseže samo z vztrajnostjo in voljo - saj brez tega se tudi delati ne da.

Potem sem obiskal Jožico Kočevar

Jožica je mamica edina hranilka, ki v novem stanovanju živi s sinom Zdravkom in hčerko Darinko. Jožica je zaposlena v TOZD proizvodnja grad-

Lepo je v novem domu - (Z leve na desno od zgoraj) V delno dograjenem bloku na Cesti ob Paki že vseljenih 78 stanovanj. Stanovalci Muhamed, Jožica, Anton, Jože in Ignac, s katerimi smo se pogovarjali.

do, kako so sedaj zadovoljni in kakšni so njihovi prvi vtisi.

Najprej sem potrkal pri Muhamedu Čauševiću

V rudniku dela poltretje leto, pa že kar dobro govori slovensko - to je tudi razumljivo, saj obiskuje tečaj slovenskega jezika, ki ga organizira REK. Le žena se huduje, češ da naj pripoveduje v materinem jeziku, da ga bo tudi ona razumela; hčerkica pa doda, da se mora tudi mamica naučiti slovenščine.

Življenje v Velenju jim kar ugaja in pravijo, da je lepo mesto, le hitrejšemu tempu življenja se bo še treba privaditi. Tudi z delom v REK je Muhamed zadovoljen. Na delovnem mestu se je od vsega začetka trudil in pridno delal. Sprva so bile seveda težave, ko so prišli v Velenje, saj je delo bilo, stanovanja za družino pa ne. No, danes pa imajo tudi stanovanje in s tem se je njihovo zaupanje v kolektiv še povečalo. Sedaj se za Muhameda in njegovo družino, kakor pravi sam, začena novo in svetlejšo življenje - zato je leto 1974 zanj velika prelomnica v življenju. Z dela

benega materiala, kjer dela že peto leto.

Povedala mi je:

"Zelo sem vesela in hvaležna mojim sodelavcem. Prvič, ker so mi omogočili, da sem bila upoštevana pri dodelitvi stanovanja. Drugič, da so mi pomagali pri selitvi. Saj veste, naporno je prenesti vse v peto nadstropje.

Prej sem stanovala v razpadli baraki, kjer je zaradi vlage propadlo vse pohištvo. Kupila sem novo, a zanj sem morala hraniti vrsto let in si marsikaj odtrgati od ust. Saj z eno plačo ni lahko skrbeti za dva otroke, ki hodita v šolo, pa še kaj kupiti poleg."

Kljub skrbem pa je Jožica vesela in obraz ji stalno žari v prešernem nasmehu. Človeku, ki je ne pozna, bi z lahkoto skrila, kako ji je bilo do sedaj težko.

Povedala mi je še: "V novem stanovanju nam bo veliko lažje in lepše. Tu bo toplo in otroke bosta imela dovolj prostora, da se bosta lažje učila. Novo leto bom pričakala doma z otrokoma in tu se bomo vsi skupaj malo poveselili. Dedek Mraz bo bolj skromen, a zato bo leto; ki ga bomo pričakali, lepše in prijetnejše. Še enkrat hvala vsem, ki so mi pomagali do tako lepega stanovanja!"

Iz pomenka z Antonom Blatnikom

Dela v stebru 8 na mehaniziranem čelu. Doma ima dve hčerki: Suzano in Petro. V novo stanovanje se je preselil iz sobe staršev, katero so mu odstopili, ko si je osnoval svojo mlado družino. Na stanovanje je čakal več let. Sedaj, ko ga je dobil, so vsi veseli, posebno pa žena Avgušina, ki je doma gospodinja. Zadovoljstvo je sijalo iz njenih oči, ko je v šali dodala, da jim novo stanovanje pomeni novo rojstvo. Tone je povedal, da je že kot trinajstletni deček hodil na udarniško delo, da bi starši dobili stanovanje v Velenju. Takrat so vsi delali in pomagali pri graditvi, danes pa je drugače. Zanj pomeni novo stanovanje več kot samo toplejši in lepši dom za družino. Veliko lažje bo hodil v službo, saj bo bolj spočit in bolj sproščen. Tako bo tudi delo v jami zanj varnejše, saj tako delo zahteva celega človeka - popolnega rudarja - brez kakšnih drugih misli in skrbi.

Ustavil sem se tudi pri Jožetu Kralju

Ravno si je hotel na pleča natovoriti hladilnik, da bi ga odnesel proti novemu stanovanju.

Pri rudniku dela že dvanajsto leto - prej je bil v jami, sedaj pa je zaposlen v TOZD elektrostrojni obrati. Seveda je zelo zadovoljen, da je dobil stanovanje. Sam se je s štiričlansko družino preselil iz garsonjere. Tam jim je bilo tesno, da se še dobro prestopiti niso mogli. Sedaj so tu še skrbi z opremo, a jih bodo že rešili, glavno je, da je tu stanovanje.

Novo leto bodo pričakali doma in Jože misli, da bo to najlepše praznovanje v krogu družine.

Še iz pomenka z Ignacem Škrinjarjem

Dela pri vzdržbi v jami zahod. Ima štiričlansko družino. Do sedaj je tri leta stanoval pri ženinih starših, kjer so bili na tesnem s prostorom. Žena dela v RŠC in oba sta prepričana, da jim bo novo stanovanje prineslo tudi lepše skupno življenje.

Dodal je tudi, da bi bilo dobro, če bi naše glasilo Rudar prinašalo še več o stanovanjski problematiki, da bi bili tako vsi zaposleni seznanjeni, kako se rešujejo vprašanja na tem področju.

Perspektiva mladih rudarjev

Akcija za perspektivo mladih rudarjev se je začela leta 1972 na zboru mladih samoupravljalcev v Trbovljah. Tam smo prvič razpravljali o teh vprašanjih in nakazali, kakšna naj bi bila bodoča pot mladih rudarjev. Poskušali smo prikazati trenutni položaj mladine v rudarstvu, ki je neugoden na vseh nivojih njenega organiziranja in delovanja.

Da bi rešili številne probleme, smo se potem mladi rudarji še večkrat sestajali in konkretno začeli z reševanjem svojih problemov. Od 2. do 4. oktobra smo se sestali na kongresu mladih Slovenije v Moravcih, kjer smo nastopili organizirano in odločno. Bojan Škarja je v svojem referatu kritično orisal trenutno stanje v rudarstvu in energetiki nasploh. Že uvodoma je poudaril, da so naša mnenja in stališča plod tesnega sodelovanja mladih rudarjev iz cele Slovenije.

Energetska kriza, ki je kot posledica nenačrtne gospodarske politike v preteklem obdobju v celoti zajela slovensko gospodarstvo, je pokazala, kako neodgovorno in brez obveznih norm smo planirali naš gospodarski razvoj. Mnogo prepozno, ali pa sploh nismo kontrolirali, kdo je povzročil takšne posledice, da bi lahko uvedli določene sankcije.

V rudarstvu se kažejo te posledice v naslednjem:

- Normalni razvoj je v zaostanku vsaj za pet let, zaradi česar so potrebna pospešena vlaganja, ki do maksimuma bremenijo celotno družbo.
- Zaradi nepravilne politike je prišlo do neobjektivnega vrednotenja rudarskega dela, ki danes odbija delavce od njega.
- Še sedaj nimamo ekonomskih meril, s katerimi bi lahko objektivno vrednotili rudarsko delo.
- Kot posledica nastopajo pasivnost, odklonilna stališča mladih, prekinitve dela itd. Vso to odgovornost so morali prevzeti rudniki sami.

Mladi v vrstah rudarjev smo enotnega mišljenja, da se mora problematika rudarstva hitreje reševati, kajti ne želimo postati socialni problem ob istočasno velikih potrebah po premogu in energiji nasploh. Pripravljeni smo delati in, če bodo načeti problemi pravočasno rešeni, nas bo več - več energije, hitrejši bo družbeni razvoj. Toda ne za vsako ceno!

Na podlagi sklepnih dokumentov kongresa v Moravcih oziroma Murski Soboti, je bila ta tematika obravnavana tudi na II. konferenci mladih delavcev v Ljubljani, 9. novembra letos.

Na tej konferenci smo enotno nastopili ter zastopali skupna stališča in zahteve. Posebno pomembno vprašanje je bilo vprašanje primanjkovanja delavcev. Za rešitev teh problemov je potrebno naslednje:

- oprostitev vojaškega roka za tiste, ki se zavežejo, da bodo najmanj 10 let delali v rudarstvu (vojaške sposobnosti si bi pridobili v enotah teritorialne obrambe v obliki vežb in seminarjev);
- priznanje učne dobe v rudarskih poklicih za pokojninsko dobo;
- da se prizna v pokojninsko dobo čas služenja vojaškega roka tistim, ki so že 10 let v rudarskih poklicih;
- da se dokončno reši vprašanja beneficirane delovne dobe;
- da se da družbeno priznanje rudarskemu delu v obliki primernih osebnih dohodkov ter večjega družbenega in osebnega standarda;
- uveljavitev 42-urnega delovnega tednika (ob povečanem številu delavcev bi lahko prišli na 42-urni tednik);
- zagotoviti delavcem perspektivo za celotno delovno dobo v rudarstvu;
- pogoji študija na fakulteti za rudarstvo so neurejeni, zato bi bilo potrebno urediti šolanje tako, da bi študentje čutili obvezo, da čimprej končajo študij.

Urediti pa se morajo tudi cene električne energije.

Zaradi številnih nadur (vzdrževanje in popravila naprav) je prav tako nujno, da se OD od nadurnega dela štejejo v pokojninsko osnovo in da se ne upoštevajo pri odmeri otroškega dodatka ter ugotavljanju osnove za štipendije.

✱

Ta stališča so dobila popolno podporo na II. konferenci mladih delavcev. Sklepi so bili predloženi tudi republiški konferenci Zveze socialistične mladine Slovenije, ki je sklenila, da organizira vse potrebne analize za uspešno rešitev teh zahtev mladih rudarjev.

Komisija za informiranje pri predsedstvu osnovne organizacije mladih v TOZD RLV

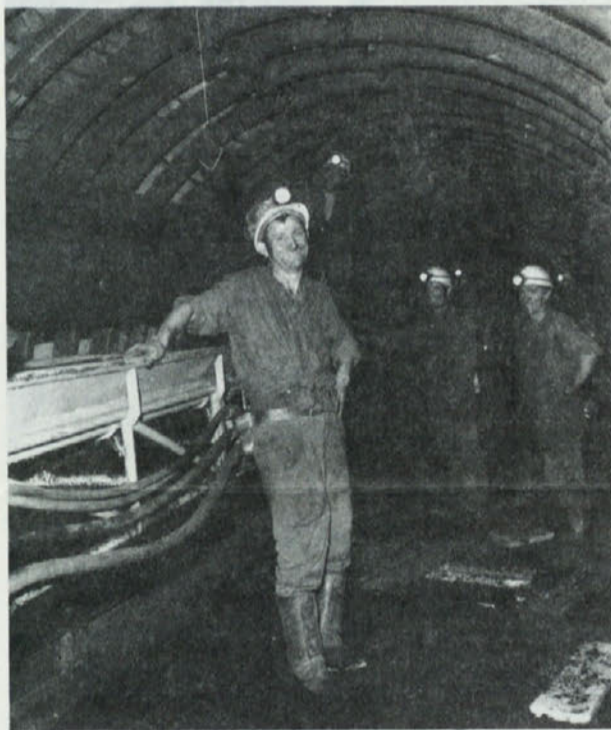
Dobrivoj Runjak
Marjana Hojan
Mladen Goričanec

Lastni življenjepis enega naših rudarjev

4. nadaljevanje in konec

V prvem nadaljevanju je pisec povedal, da se je rodil v novembru 1944, očetu, partizanskemu kurirju, in materi, gospodnji in dninarki; da sta z materjo, medtem ko je bil oče v gozdovih, živela pri dedu in babici v Kalah blizu Žalca, v njuni bajti s krpo zemlje v strmini; da je oče padel v nemško ujetništvo, njegove pa je ob zori svobode doletele nesreča - ustaši so jim požgali domačijo. Svoboda pa mu je nato vrnila očeta, ki se je kmalu zaposlil, da bi si čimprej zgradili nov dom.

V drugem nadaljevanju je opisal, s koliko samopremagovanja, odrekovanja in naprežanja sta njegov oče in mati skoraj sama gradila nov dom, pa kljub temu nikoli nista izgubila vere, da ga izgradi in učakata tudi dneve počitka. Potem, kako se je začel sam zavedati, ceniti delo in skrb svojih staršev, posebno matere, pa, kako so kot strela z jasnega padla nanj šolska leta, med katerimi je dan na dan doživljal, vse do njihovega

S pripravke številke 13 VZHODA - Del moštva Ivana Klinca, v ospredju drugopisani Miloš Bašič

konca, največ surovost - poedinih soščolcev, učiteljev in vaškega župnika. In na kraju, kako ga je ded, velenjski rudar v pokoju, navdušil za svoj poklic, kako je začel delati na našem rudniku - ker je bil premlad za v jamo, najprej kot prebiraletec premoga v klasirnici - in kako se je nato vpisal v enoletno rudarsko šolo.

V tretjem nadaljevanju je zapisal svoje spomine na čas po letu 1962 - šolanje v enoletni rudarski šoli pri RŠC, prva soočenja z jamo in svoje delo na čelu "E" v etaži na koti + 93 VZHODA; skrajja, do prihoda novincev, se mu delo na tem čelu ni zdelo prehudo, po prihodu novincev pa so zaradi njihove delovne neizkušenosti morali stari delavci veliko bolj poprijeti ...

Moje življenje

TRETJI DEL

Na OMKT čelih in sedanje delo

Na OMKT čelu se je pričelo novo učenje. Uvajal sem se v novo odkopno metodo, pri kateri se mi je zdela vsaka posameznost izredno zanimiva. Uvidel sem, kako velike sposobnosti ima novejša mehanizacija pri nadomeščanju mnogih naporov rudarjev. Transporter se pri njej zamika s pomočjo olja, ki ga potiska črpalka. Enako je tudi s ščitnim podporjem (sekcijami). Ročno se izde-

luje samo križišče pri stroju in na povratni. Rezalni stroj, ki reže premog, napreduje z rezom od 60 do 70 cm.

Odkopna fronta meri 80 m. Mehanizacijo smo zamikali trikrat do štirikrat v eni izmeni. Odkopni učinek je tudi čez 40 ton na dnino.

Na novem delovnem mestu sem se vživel, a kaj je pomagalo - s svojo mehanizacijo smo se preselili v jamo zahod. Tam se je pričelo drugačno delo. Prah je bilo vedno veliko, mnogokrat tudi preveč. Večkrat pa smo rezali, ne da bi močili z vodo. Tu je bilo moč opaziti mnogo primerov, kako naj se ne dela. Recimo, svojega sotovariša nisem videl na 5 m. Za strojem je bilo treba tudi "špirati". Če bi prišlo do kakšne nezgode, bi se pa vprašali, kdo je krivec! Razumljivo je, da se mora doseči čim večji učinek in da morajo biti stroji čimbolj izkoriščeni. Kadar pa gre za človeka, bi pa morali ukreniti vse, da ga zaščitimo.

Z OMKT II smo slabo napredovali, to pa zaradi veliko slabših pogojev, ki so nastali in so za jamo zahod že znani. Odkopni učinek se je znižal na 20 ton na moža ali dnino. Nevarnost vode, plinov in večjih zruškov je bila zelo pogost pojav. Zgodilo se je, da smo morali pobegniti s čela, tako močno se je večal dotok vode; trajalo je nekaj izmen, da je prenehal. OMKT I pa se je enkrat moral odreči na novo pripravljeno ploščo, ker jim je že na začetku pridobivanja sekcije tako stisnilo, da so ploščo morali za vedno opustiti.

Kakor sem že povedal, so zruški bili zelo pogost pojav. Nekoč sem obtičal v premogu do pasu, nakar me je rešil sotovariš in nadzornik Krašek. V jami sem že mnogokaj doživel in videl; tudi razne nezgode in primere, ki bi lahko bili vzrok za nezgode. Menim, da bi moral vsak vodja čela bolj paziti na svoje delavce in jih kontrolirati, ali uporabljajo zaščitna sredstva, ter skrbeti tudi za to, da se ravna po predpisih za ukrepe za varstvo pri delu. Mnogokrat pride zaradi neupoštevanja predpisov do večjih nezgod. Z golimi rokami, na primer, naj ne bi delal noben delavec na čelu. Pa tudi neresnost posameznikov nas lahko privede mnogokrat do nezgode, zato je v jami ne bi smelo biti.

Sedaj delam pri uvajanju novincev na klasičnem čelu v jami Škale. Tudi tu lahko marsikaj opazim: kulturo, pridnost in delovne uspehe - tudi vse do meja, kjer se neha prava delovna zavest in začne nediscipliniranost ter netovarištvo. Vsak mlad rudar, ki je sprejet v jamo, je prav gotovo seznanjen z vsemi predpisi in tudi s tem, da se v jamo ne sme nositi vžigalic in cigaret. Razne kontrole pokažejo, da se to še vedno dogaja. Mlade delavce je treba bolj redno kontrolirati, če hočemo, da ne bo mala napaka posameznika nekoč usodna za nas vse. Nadalje, novi delavci ne morejo delati z rokavicami, toda če predpis pravi, da morajo, temu ni kaj ugovarjati. Saj kasneje se jih vsak tako privadi, da brez njih ne more delati. Najbolj žalostno pa je to, da marsikdo od mladih brez potrebe vzroji in se grdo obnaša, če ga hočemo poučiti, kako je treba kakšno stvar pravilno narediti.

Če tako razmišljamo, si lahko odgovorimo na vprašanje, zakaj ni več delavcev za v jamo. Za pravilno rešitvijo tega vprašanja bi moralo stremeti vse naše rudarstvo. Še posebno pa bi se morali potruditi, da bi dobili čimveč domačinov, kajti pri nas je rudarstvo že v krvi. Važno je tudi to, da se nudijo vsem delavcem, ko jih sprejmejo na delo, enake ugodnosti. Prav tako bi bilo treba urediti avtobusne zveze za nekatere predele. Tudi to nam bi verjetno povečalo število delavcev. Na splošno pa vidim perspektivo našega rudarstva v nadaljnji mehanizaciji; ker število delavcev upada, namesto da bi naraščalo, kakor naraščajo delovne naloge in potrebe po premogu. Zaradi tako velikih potreb in nezadostne delovne sile pa smo rudarji prikrajšani tudi za nedeljski počitek. Odvzet nam je včasih tudi tisti, že tako zaželen sončni dan, ki bi ga lahko preživeli z družino; v naravi in čistem zraku.

Naj sklenem to pripoved z mislijo, ki izvira iz mojega življenjskega prepričanja: "Rudar sem - in srečen sem, da sem to postal, čeprav naše delo ni lahko. Srečen sem, ker se zavedam, da sem del mnogih, ki opravljajo pomembno nalogo. In morda bom prav zato ostal - s telesom in srcem - ostal rudar za vedno."

Novoletna želja našim krvodajalcem

Da bi se tudi v letu devetnajsto petinšestdeset tako nesebično odločali za pomoč ljudem v nesrečah, kot ste se v letošnjih krvodajalskih akcijah.

Srečno in uspehov polno novo leto, vam in vašim svojcem!

(Sindikalna komisija REK za krvodajalstvo, predsednik komisije Franc Venišnik)

Za šalo in zares

Prijatelj, pa sva zopet skupaj.
Lani pred Silvestrovim, bil si še
navaden knap - neintegriran.
Letos, vidim, si ves drug - elektrificiran.

V družini tozdov zdaj vas več je
in več problemov se odpira,
ob dediščini starih, podjetniških,
vrsta novih se nabira.

V želji, da bi nasitil lakoto
po luči, sili in toploti,
razpredaš svoja polja na široko
in segaš v žep zaradi škod - globoko.

Iščeš pomočnikov, beutiš nad mladino,
saj njen cvet težko se odloči,
ko ga vabiš, naj čez kožo
v tvoj stan, v knapovščino skoči.

Tuhtaš, se vprašuješ in jeziš,
kaj bo z njimi, kaj bodo storili,
kako toploto bodejo dobili,
ko umakneš se v pokoj in ostariš.

denimo jami, če iz nje bolj umazan
kot pokvarjen stroj dobiš.

In tebi, tozdač ZO,
katero naj zagostolim?
Tisto o pleskarjih tvojih,
da jih pred vsemi očrnim?

Naj ob guslih na ves glas zapojem
o čopičih njih silnih,
ki nekje pleskali so in pleskali v tri dni
- in čistilkam pili kri?

Ne, ne bom, ker gusli nimam
in četudi bi jih kje dobil,
najbrž kateri od teh fantov
brumno bi mi gosli nekam zasadil.

Bi katero rekel o mizarjih?
Saj nisem nor, ker potlej
en, dva, tri,
mi kak kegelj v glavo prileti!

Če si že drzнем, tvegam,
o lesnem skladišču tvojem
oziroma katero o Noetu
še najbolj varno je zapet!

"O starem Noetu - zakaj?"
slišim te, vprašuješ.
Zakaj - zato ker, kot boš ti skladišče,
on bojda svojo barko je gradil sto let!

Tako sem mim'grede
že pri tiskarni naši,
kjer križem kražem vpijejo:
"Halo novo hočemo!"

(Vpijejo tako močno,
da grla suha imajo,
da Talisu se klanjajo,
da grla si ohranijo.)

Sicer pa,
kar zadeva močo,
zanjo stanovanjska
je ekspert.
Če verjameš ne,
poprašaj v Prešernovi,
kjer lep nov blok stoji
- z napočenimi vodovodnimi cevmi!

Vem, da bodo se izvili,
da tega kriv je nekdo drug,
izvajalec oziroma organ nadzorni,
toda za STG so onf odgovorni.

Tako kot bržkone
v DPG nekdo je,
ki bi moral
odgovarjati,
da v tej TOZD nekdo
čudno pravico si lasti,
do vsake kikle nove,
ki jo za šank dobi.

Sicer pa,
ali ni najbolj pravično,
da vse naše hibe in napake
naprtimo kar Silvestru,
ker on je kriv,
da leto se končuje;
da se odmerja čas,
ko grešnik naj se spametuje,

Ker on je kriv,
da panika ves svet obide,
da sladkor se podraži,
olje nam poide
po ceni stari
(da kdo ne reče pravi!),
da vsak po svoje
lomi ga in svira
in slabo vest tako tolaži si,
da varčevanje propagira.

Da vsakdo
na veliko nakupuje
in se z lažnjivimi
popusti spogleduje,
ko vendar ve,
da enkrat ena je,
da vsak popust
'z njegov'ga žepa gre.

Zato predlagam,
da Silvestra grešnega
kdor le more
v plesu potanca,
ga za staroletno
zmedo skupi
in novo leto
devetnajsto petinsedemdeset
dočaka v sreči
- z upi ...

Informator

Tebi TEŠ-ovec, dovoli,
naj se najprej predstavim!
Veš, tiste sorte sem patron,
ki ne čisla preveč bonton!

Konec leta pridem naokoli,
vohljam za umazanim perilom,
občutljivim delam silo,
za obrekovalce sem trobilo.

Zato mi ne zameri, če povem,
da rekla-kazala trdi,
da zakon še te tu in tam tišči,
pa čeprav ne gre za spono in vezi.

Pravi tudi, da drugim v družini
rad prikimaš, modro pritrđiš,
se dogovarjaš, sprejemaš skupne sklepe,
a potlej marsikaj po svoje narediš.

O tebi v ESO pa najboljšje je,
da potuhnjeno molčim,
ker sicer zaradi tvoje nagle jeze
še kak spominek si ulovim.

Korajže mi dovoli le za kanec, dva!
S prvim naj očitam ti:
včasih rad si prenapet,
preveč ambiciozen in razgret.

"Predrzen si - veliko tvegaš!"
pa že boš rekel, se namrščil
in mi užaljen zapretil,
ko ti še tale očitek bom prilil!

Še vedno tudi stari frajer si,
da remont pošteno zasoliš,

O, zdravo! "Koga vidim?" me vprašuješ!
Tebe vendar, ki za vogalom
s klobukom v roki se potiš,
da svojo PGM bliže k Mrazu preseliš!

In še prav ti je! Porečem ti,
če vprašaš me, zakaj:
zato ker to se vsakomur godi,
ki prezaupljivo z žlahto svoj denar deli!

Aha, na vrsti
zdaj si ti!
Če na koga, nate
res sem čakal leto dni.

Čakal sem, da ti povem,
kaj samoupravljalci tozdov naših,
stlačeni v tvoje avtobuse, jezno govore,
s čim ti, zbiti v gnečo smradno, venomer groze.

"Če kot ni, bi dano mi bilo,"
iz gneče sliši se,
"avtobuse bi ti
vse prodal,
rikše kupil,
do bošega sezul,
se v eno od njih usedel -
te vanjo vpregel - v dir pognal ..."

(Galop bi inšpiciral
in sekundiral
lahko ti komšija
iz Plastike,
saj mu supertraka v skladišču
često toliko leži,
da super dolgčas daje ga
in križemrok sedi.)

Mini kronika 1974 o skupnih službah

Spet je leto naokoli,
prišel kronike je čas.
Iz pisarn na svetlo molji,
da o vas povem kak špas!

Udaril bodem kar naravnost,
prednjih vrat ne bom izvel.
Do kosti obral vas bodem,
nihče ne pride skozi cel!

Kajti vi ste večni mlini,
ki moko v gužvo meljejo,
pa čeprav so nekateri,
ki se temú upirajo.

Eden teh je vaš direktor:
poštenjak in komunist,
a če kdo ga hoče gnjaviti,
bo koj okusil žagin list!

Potlej tu so še svetniki,
poudarek je na črki "e",
lahko pa na i-ju prvem,
če za izkušnje prave gre.

Še hrast v viharju se ukloni,
doktor Hrastnik se pa ne,
dasiravno časi zadnji
s cenami mu znoj rede.

Kadar se petnajsti bliža,
strašja burja se začne,
šef financ na lov se spravlja;
kaj divjad je - to se ve!

Sedem let je k vrhu plezal
z vrha padel spet nazaj;
polž, seveda, da pojasnim,
saj nekdo pleza, da je kaj!

Spet nekdo je znan po tonu,
vmes ko daje informacije perfektno:
še prej kot slišiš jih po telefonu,
skozi okno šibljije jih - direktno.

Besede vreden, če ne zlata
(čistine nad štirinajst karatov),
mož je, ki se s tajništvom peča
naših organov - samoupravnih, DPO - in drugega.

Komur srce slabo bije
in če jeze ne pozna,
naj se AOP-eju udinja,
da mu v besu podivja.

V tem oddelku namreč grupe
čudno dodeljujejo:
je naprvo simpatija;
OD ti po njej grede!

Sektor, ki režira plače
in po hrustih vsem je znan,
red nar' di naj v tem oddelku,
privatizem spravi v stran.

Razborita delavska kontrola
zagotovo se bi potrudila,
se s takimi problemi spoprijela,
če ovirala ne bi je - višja sila.

Vse o efektih višje sile
pa vsakdo lahko zve,
če vzame čas si in obiše:
nič kaj drugega - kot glavno REK skladišče!

Obisk vsakomur priporočamo zato,
da videl - približno vedel bo,
kaj kaos je - kako je svet nastal,
da človek znova bi ga zavozljal.

S tem kroniko
bi lahko že končal,
če prav ne bi bilo,
da se pove,
da skupne službe tareta
še ujmi dve:
prva so vratarji,
druga status je, ki zdaj jim gre.

Od njihovih vratarjev
pravzaprav le eden jih pesti -
in tak kot je, je res adut:
za vse vratarje REK-a skupaj
nesramen, flegma in nadut!

Zdajšnji status
skupnih služb
pa, bojda, takšen je,
da le še kimanje jim gre.

Zato nič spornega ne st'rim,
če jim ob novem letu zaželim:
"Da bi veseli, srečni mi bili
- in še naprej prikupno kimali!"

Jakopanec

Tone Šeliga

RAZMIŠLJAL JE ČLOVEK ...

Razmišljal je človek o tem, ali bo bogat ali skop
kot opat tudi tokrat dedek Mraz. Za nobeno da-
rilo, ki bi ga želel dobiti, ni bil prepričan, da bo
ostalo brez obveznosti in dolgov. Z darili je po-

dobno kot s SIS-i in raznimi resolucijami. Bolj
ko o njih razmišljaš, manj časa ti ostane za vese-
lje zaradi darila ter za delo. Končno prideš do
sklepa, da je vseeno, ali si obdarjen ali podar-
jaš.

JANUAR - Ni kaj prida! Že v začetku leta ti raz-
ni sporazumi pa boj za stabilizacijo (ob poviše-
vanju cen in prispevnih stopenj) nagrizeta mora-
lo. Počutiš se enako kot decembra. Še vedno bo
veljalo načelo: Vse za stabilizacijo, čeprav nar-
aste inflacija. Nekaterim v Tem Obdobju
dokončno Zadržujemo samovoljo. Oglasi se tudi
radio Velenje: "Vidite nas, pa ne slišite!"

FEBRUAR - Ta je kratki Miha, zaradi česar človek
v marcu težko diha. V februarju sleherni razmiš-
ljal bo o SIS in računal: "Še 15 teh golj'fivih kač -
resda bomo vsi razpravljali o tem in onem, ven-
dar kmalu še brez hlač." V precep pridejo tudi
tozdi naši (ki z vrha vsak o njih nas straši; da
novi v krčih naj bi se rodili - da zdajšnji ne bi v
miru se stegnili).

MAREC - Pomlad in brhke ženske: za tiste, ki
vozili bodo se (zaradi cestnin višjih in pa dražje-
ga bencina) z manjšo limuzino - licenco zanjo
kupili smo v Torinu.

In še to za marec!

Zavidali bomo vsakemu petelinu, ki bo ob tem,
ko bomo mi ob novih podražitvah padli v globino,
znan skočiti v višino. Hkrati formiranje tozdov
in vzdihovanje za milijoni za negospodarske in-
vesticije.

APRIL - Prvega nam bodo na osnovi analiz oblju-
bili znižanje cen, ob inventuri pa bo mojster In-
flatore spet pokukal skozi gospodarske pore. Uve-
ljavila se bo pesem: "Prav lepo je res v deželi,
kjer inflacija stabilizaciji za vratom sedi." Od
povsod pa se bo vračal odmev: "Kaj mi daš, kaj
mi daš, da te malo požgečkam?" Iz TOZD pa bo-
do odgovarjali: "Nič ne dam, nič ne dam, ko pa
vedno manj imam."

MAJ - Mesec ljubezni. Tudi tisti, ki so ob koncu
letošnjega leta potihoma razmišljali o pesmici
"Ne čakaj pomladi, ne čakaj na maj!" bodo ugotov-
vili, da vse luknje še niso zamašene.

Zlasti ne tiste, skozi katere odteka denar. Pa
pustimo denar, tega lahko natisnemo. V tem ve-
selem mesecu moramo razmišljati o nečem ve-
selem! Na primer o temle: "Še še, en krajcarček
'mam ..."

JUNIJ - Ko bomo na dopuste se odpravljali, bomo
ugotavljali, da s krajšim delom, 42-ur tedensko,
nič bolj nismo se spočili. Tisti, ki si delo štejejo
v čast, bodo zadovoljni z manjšimi OD, oni drugi
- kot zmeraj, kajpak - dopustu pa bodo se odrek-
li - in delali al' pa "murclali".

Tako, do tu sem vpletal šalo, od tu dalje pa gre
zares, o tem, kje smo - kaj smo!

JULIJ - Mesec dopustov. Čas, ko bodo tisti, ki
so letos regres izkoristili doma, na Lubeli ali

prek prijateljev, z razočaranjem zrlji v "topog-
ledne" nove ukrepe. Še to! S kegljiščem novim
(našim) prelivanje dohodka bo nastalo, da hotelu
skoraj nič ne bo ostalo. Pa hale bomo nove še od-
prli, pri podporju pa zaradi visokih cen se bodo
žrlji.

AVGUST - Velja podobno kot za julij. Nekateri
bodo se na morju cvrli, drugi bodo po planinah
si podplate trli. Onih pa še mar nam ni, ki bodo
se med sabo za prvi paradiznik sprli.

SEPTEMBER - Svet rešen bo nadlog. Prost bo vsak,
ki za šolo zrele otroke ima. Še posebno zaradi
celodnevne šole, ki bo (če bo) za vedno utišala:
"Oh mama, ata - ta nova matematika!"

OKTOBER - Prijat'lji, obrodile trte bodo vince
nam sladko - čeprav, ko v gostilne pride, raz-
žali srce in oko. Zato: "Komu zdravljico prevese-
lo č'mo zapet? Tistim, ki ga bodo pridelali, ali
onim, ki so ga krstili z vodo?" Mislim, da naj-
boljše je zapet': "Bog živi vas, kleti slovenske,
in brate vse, kar vas je, ki vince znate delat' iz
vode!"

NOVEMBER - Ima slovesen dan, saj Martin iz
mošta dela vin'. Vrtnar pa vzgaja rože, da jih
za "vse svetnike" prodaja za zlatnike.

DECEMBER - Zopet bo človek razmišljal, komu
bi grehe, dolgove in neporavnane račune odsto-
pil. Morda bi z Miklavžem sklenil kupčijo, če bi
vedel, da ga tudi drugi prek njega podobno ne od-
dario.

Človek se bi smejal ...

DOBITEK NA VESELICI

- Povej, ali je tvoj mož kaj zadel na tomboli?
- Seveda je! Vagon premoga je zadel.
- Vagon premoga? To ste pa težko domov spravi-
li, kajne?
- Beži no, laže kot moža!

VPRAŠANJE

Zdravnik razlaga bolniku:

- Veste, zdravilo, ki sem vam ga zapisal, bo
zelo grenko. Kadar ga boste zaužili, izpijte
vedno kozarec vode, da si poplaknete grenak
okus.

Bolnik:

- Že, že, toda s čim naj si oplaknem okus po vo-
di?

PAMETNEJŠI ODNEHA

Takole je modroval pijanec:

- Bi še enega - ali ga ne bi? Moja glava pravi:
ne! Toda trebuh pravi: še! Pa vendar pogovor
pravi: pametnejši odneha. No, in ker je glava
bolj pametna kot trebuh, naj velja tisto, kar
pravi glava, torej naj odneha glava. Zatorej,
natarica, še liter! Ampak takoj!

NI VEDELA

Žena vpraša moža:

- Tine, zakaj zmeraj odideš na vrt, kadar začnem
peti?

Mož:

- Nisi vedela? Zato, da ne bi sosedje mislili, da
ti derem kožo s telesa!

NIČ MU NE MANJKA

- Samo rogovi ti še manjkajo, pa bi bil popoln orangutan! se dere žena na moža.
- Saj orangutani nimajo rogov, ji zabrusi mož nazaj.
- No, potem ti pa sploh nič ne manjka!

RES JE

Sodnik vprašuje obtoženca:

- V obtožnici je zapisano, da ste rekli obtožencu, da je svinja. Ali je to res?

Obtoženec:

- Da je on svinja, to je res, toda to, da sem jaz rekel njemu, da je svinja, to pa ni res!

MODROST

O cigareti modruje moja žena takole:

- Na enem koncu je ogenj, na drugem pa bedak.

Ne vem, koga je pri tem mislila ...

UGNAL GA JE

Ribiški paznik zahteva od nekega možakarja, ki

Obtoženec:

- Zdi se mi, da je bila slaba markacija.

NI RAZLIKE

Kakšna je razlika med soncem in pijancem?

- Nobene! Okrog obeh se zemlja vrti ...

Izbral Jože Volk

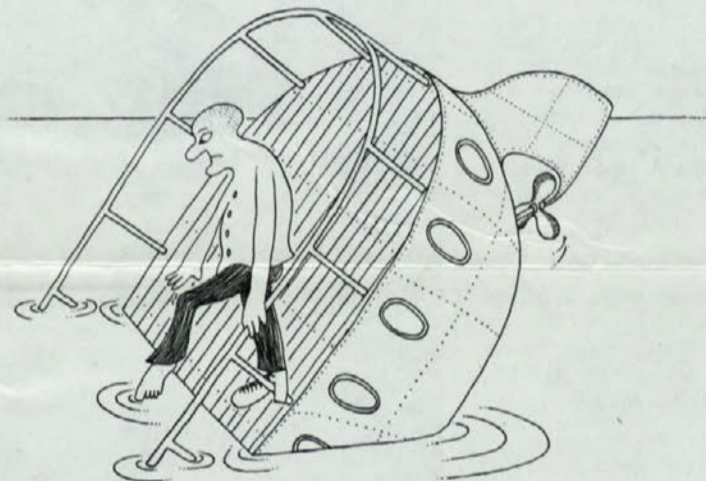
Tone Šeliga

KROKIJI O GRENKEM ZNOJU

Škalski rep (2)

Nadzornik je skremžil obraz in tuhtal sam pri sebi, ali je mogoče, da bi komu zlomilo stropnik že na ramenih. Ni bil povsem prepričan, da to ni mogoče.

Kanal, ki so mu fantje naredili ime jazbina, je bil opustošen kot po eksploziji metana. Po krajšem razmišljanju je nadzornik predlagal, da bi poskusili z dvojno tesarbo.

lovi ribe, dovoljenje, ker pa ta dovoljenja nima, mu paznik zagrozi:

- Tole boste pa drago plačali, veste! Kako si le drznete loviti brez dovoljenja?

Možakar pa na to:

- Ribe da lovim, pravite? To pa ne!

- Kaj pa potem delate s trnkom? vprašuje paznik.

Možakar:

- Veste, na trnku imam glisto, pa jo učim plavati!

- A tako, se začudi paznik. No, pa mi jo pokažite, to vaša glisto!

In ko ribič pokaže pazniku glisto, nataktno na trnku, paznik zmagoslavno odgovori:

- Res je, toda kljub temu boste plačali kazen. Veste, tu je kopanje in plavanje prepovedano!

DVOUMNO

Sodnik:

- Obtoženi, kako je mogoče, da ste prišli oziroma zašli tako daleč na stranpot?

Stane se je prekrizal in pogledal v strop, kot da bi želel prositi nekoga od zgoraj, naj vendar dvigne ta škalski rep vsaj malo kvišku. Vse je bilo zaman. Samo gruda premoga mu je štrbunknila na nos. Tudi drugi tovariši so negodovali zaradi dvojne tesarbe; najbolj tisti, ki so morali dostavljati material. Dobro so se zavedali, da taka tesarba pomeni še več ubijanja skozi ta raztrgani žep. Molče so se po vseh štirih odvrnili nazaj skozi kanal z upanjem, da bo jutri boljše ali pa da jim vsaj ne bo treba vlačiti lesa in lokov.

Veriga na enoverižnem transporterju je začela sumljivo poskakovati. Nadzornik je besno zaklel in naročil Andreju, da pogleda ali ni morda komu padel v transporter les ali celo lok. Andrej se je odplazil skozi kanal in pozvanjal s čutaro kot izgubljena ovca. Ko je prišel do stroja, je opazil, da je smerni dvoverižni transporter ustavljen, enoverižni pa zabiti s premogom. Moral je naprej do stikalista, da ugotovi, zakaj se je dvoverižni transporter ustavil. Že od daleč je zaslišal, da gumi-trak teče, le smerni se je ustavil iz neznanih razlogov. Z naglavno svetilko je dajal znak za naprej in čakal, da se transporter premakne. Vse zaman. Kot da bi kdo ugrabil stikalista!

Stopil je do stroja in na drugi strani opazil stikalista, ki kot da je ob globokih mislih zatisnil oči, da bi se lažje koncentriral. Šele ko je opazil, da kamerad ob razmišljanju tudi smrči, mu je posta-

lo vse jasno.

Previdno je stopil do njega in mu močno potisnil odlomljeni krajnik v trebuh ter zavpil: "Pazi se." Dušan, stikalist, je zatulil kot ranjena žival in napol v spanju, napol v zmedu začel iskati lopato. Andreja sploh ni opazil in, šele ko je s čelado zadela ob lok, se je popolnoma prebudil. Najprej se je nasmehnil kot bebec, da bi se izvil. Ko pa je opazil, da ga Andrej le preveč prezirljivo gleda, je odkrito povedal, da je zaspal. "To sem videl," mu je odgovoril Andrej in ga začel zmerjati. "Drugič pa si prinesi s seboj budilko, da se ti ne bo prismočila rit, bog te nima rad!"

"Malo me je bolela glava, pa sem se usedel, ko je obstal trak," se je izgovarjal Dušan.

"Nikar ne klampfaj!" ga je zavrnil Andrej in mu ukazal naj vklopi dvoverižni transporter. "Dobro, da nisi padel na trak, ker bi te potlej moral iskati v klasirnici. Menda ves dan zijaš za babami kot vidra za ribami v vodi, pa zaspiš, bog te nima rad! Komaj bi bilo, da te PK malo popraska pod pazduho - se boš vsaj smejal, da ti ne bo dolgočas," ga je še kar naprej zbadal.

Andrej je odšel nazaj in spotoma nabral krajnikov, da jih odnese na delovišče. Povezal jih je v butaro, da bi jih lažje prenašal skozi številne prepreke na poti skozi kanal.

Med potjo je razmišljal o prometni signalizaciji v jami in menil, da bi moral povsod, kjer je zrušek, stati napis "Ne zijaj navzgor - sonca ne boš opazil!", kjer je kanal stisnjen, pa bi moral stati znak "Pozor, nevarna zožitev - dovoljena višina 90 cm".

Med svojim razmišljanjem je pomotoma stopil na prečnik v transporterju in se prevrnil kot spodrezan. Padec ga je stal nekaj manjših prask in veliko mero slabe volje. Besno je vstal, pobral čelado in prekel vse stisnjene luknje na tem svetlu.

Stane, ki je prišel nasproti in slišal Andrejevo dušanje, je izzivalno vprašal, če se nemara uči kakšno pesmico o luknjah, da jih tako glasno podarja. Andrej se je nasmehnil, si ponovno naložil sveženj krajnikov in jo odkolovratil proti delovišču. Nadzorniku je povedal, da je treba Dušanu menjati varovalko, ker mu sedanjo "nese" takoj, ko se z ritjo dotakne tal. Nadzornik ni razumel pomena Andrejevih besed, zato je začel preklinjati ključavničarje, ker ne znajo priskrbeti pravih varovalk za transporter. Andrej je bruhnil v smeh in obrazložil, da ne pregorevajo varovalke pri transporterju, ampak da rado "zadruga" Dušana.

"Ne varovalko, ježa mu je potrebno nastaviti pod zadnjo!" se je zdaj razhudil nadzornik na Dušana. "Jutri bo dostavljal material za PK, potem se mu ne bo ljubilo skakati ves dan okrog, ker bo spal kot pomolzel vol. Pravzaprav pa, vrag ga vzemi, mlad je in nekje mora trošiti odvečno energijo," se je končno pomiril in začel ocenjevati napredek PK v tretji izmeni. "Dobro ste ga gnali," je pohvalil skupino, zlasti pa fante, ki so prinašali material.

"V dveh dneh bomo prebili," se je pohvalil Fardo, "seveda, če nam uspe, da bomo uhajali pritisku. Upajmo, da so jamomerci prav izračunali in da ne bomo zgrešili proge na drugi strani. Drugače se lahko plazimo po tem repu še mesec dni," je povedal. "Ta podboj dokončajte, pa lahko greste," je dejal nadzornik in si nekaj pribeležil v zveščič.

Fantje so z delom pohiteli in prej kot v dvajsetih minutah končali. Preoblekli so si prepotene hlače in odhiteli skozi stisnjene kanale. Ko so prišli do traku, so se vrgli nanj in se odpeljali proti jašku. Pri vsaki presipki so skočili s traku in se ponovno vrgli na drugi trak.

Aco, ki se je hotel peljati kar stoje, je prepozno opazil prečni drog nad trakom in z vso hitrostjo tresčil vanj. Telebnil je na tla, čelado pa mu je odnesel trak in le budnemu stikalistu pri zadnji presipki se je moral zahvaliti, da jo je pravočasno dobil nazaj ...

(Se nadaljuje)

Prva seja delavskega sveta Elektrogospodarstva Slovenije

3. decembra je bila v Mariboru 1. redna seja delavskega sveta sestavljene organizacije združenega dela Elektrogospodarstvo Slovenije.

Dnevni red je vseboval 18 točk:

1. Začetek seje
2. Določitev delovnega predsednika do izvolitve predsednika delavskega sveta
3. Izvolitev verifikacijske komisije
4. Poročilo verifikacijske komisije in potrditev volitev
5. Izvolitev predsednika delavskega sveta sestavljene organizacije in njegovega namestnika, dveh overovalcev zapisnika in zapisnikarja
6. Volitve kolektivnih izvršilnih organov
7. Ugotovitev delavskega sveta o izvolitvi odbora za samoupravno delavsko kontrolo
8. Potrditev delovnih komisij za uresničitev samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Elektrogospodarstvo Slovenije
9. Imenovanje razpisne komisije za generalnega direktorja sestavljene organizacije in vodilne delavce skupnih služb sestavljene organizacije
10. Informacija:

- o dosedanjem delu za uresničevanje zakona o elektrogospodarstvu in samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo Elektrogospodarstvo Slovenije
- o kritičnem stanju REK Velenje zaradi nelikvidnosti Elektrogospodarstva Slovenije

11. Možni ukrepi za kritje izgube za leto 1974 in odpravo nelikvidnosti
12. Sprejemanje predloga elektroenergetske bilance za leto 1975
13. Predlog strukture cene električne energije za leto 1975
14. Sprejemanje predloga za spremembo tarife za prodajo električne energije na prenosnem in distribucijskem omrežju v Sloveniji
15. Predlog samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje graditve elektroenergetskih objektov (I. faza: plan izgradnje elektroenergetskih objektov 1974 - 1980)
16. Sprejemanje predloga o kriterijih za določitev objektov, ki so lahko neposredni uporabniki električne energije
17. Sprejemanje predloga pogojev za izdajo elektroenergetskih soglasij za obdobje do leta 1980
18. Razno: Imenovanje namestnika člana koordinacijskega odbora za delitev dohodka in osebnih dohodkov pri gospodarski zbornici SR Slovenije

Za predsednika delavskega sveta je bil soglasno izvoljen Janez Keržan, diplomiran ekonomist, vodja gospodarsko-računske službe skupnih služb delovne organizacije DES.

Navajamo nekaj povzetkov sklepov k posameznim točkam:

- V kolektivne izvršilne organe delavskega sveta sestavljene organizacije združenega dela Elektrogospodarstvo Slovenije so bili izvoljeni naslednji delegati REK: dr. Jože Hrašnik v odbor za razvoj, dipl. ing. Arno Svetlin v odbor za tehnične zadeve, Ivan Gašparič v odbor za ekonomsko-finančne zadeve in Kristian Hrastel v odbor za organizacijsko-pravne zadeve.

- V odbor za samoupravno delavsko kontrolo je delovna organizacija REK Velenje delegirala Poldeta Dvoršaka.

- Zvone Vidic iz REK je bil imenovan v komisijo za razpis generalnega direktorja in vodilnih delavcev skupnih služb SOZD EGS.

- Delegat REK Ludvik Mali je podal naslednjo informacijo o kritičnem stanju REK zaradi nelikvidnosti EGS:

"Samoupravni organi TOZD REK so obvezali svojo delegacijo za 1. redno seja delavskega sveta sestavljene organizacije združenega dela Elektrogospodarstvo Slovenije, da seznanijo pod posebno, dodatno točko dnevnega reda delavski svet z izredno kritičnim stanjem, v katerem se nahaja REK zaradi nelikvidnosti EGS.

Zaradi nelikvidnosti EGS je Ljubljanska banka dne 7. 10. 1974 blokirala za 61 240 401,75 dinarjev žiro račun TOZD TEŠ. To ima za posledico:

1. neplačevanje dobavljenih količin premoga od TOZD rudnik lignita Velenje,
2. ogrožanje normalnega obratovanja TOZD TEŠ,
3. ogrožanje pravočasne izgradnje TEŠ IV ...

... Prepričani smo, da bo v cilju zagotovitve redne proizvodnje premoga, nemotene dobave električne energije in pravočasne izgradnje TEŠ IV, obstoječi problem - blokada tekočega računa - v najkrajšem času rešen.

Drugače kolektiv REK Velenje ne more prevzeti težke odgovornosti za posledice, ki bi nastale zaradi sedanjne finančne situacije."

SKLEP - Delavski svet SOZD EGS vzame na znanje informacijo o dosedanjem delu za uresničevanje zakona o elektrogospodarstvu in samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD EGS, ki jo je podal delegat Lešnik, in informacijo o kritičnem stanju REK Velenje zaradi nelikvidnosti EGS, ki jo je podal delegat Ludvik Mali.

Stojan Saje

Uspešno sobotno in nedeljsko delo

Delovna skupina priprav številka 11 je že nekaj časa zaposlena pri izdelavi investicijskih objektov v stebru 8. V skupini dela dnevno, v vseh treh izmenah, poprečno 24 mož, ki upravljajo z napredovalnim strojem F6-A, strojem za izdelavo jamskih prog, nadkopov in vpadnikov. Poleg napredovalnega stroja F6-A morajo upravljati še z odvozno mehanizacijo in transportnimi vitli.

Po izdelavi zračilnega nadkopa v dolžini 930 m, ki povezuje koto + 86 z zračilnim jaškom Pesje, so zdaj pričeli izdelovati vzporedni odvozni vpadnik. Ta bo služil za povezavo odvoza premoga iz etaž v stebru 8, ki še pridejo, z odvoznim nadkopom Pesje. Omenjeni vpadnik so pričeli izdelovati v prečniku, ki povezuje zračilni vpadnik z izvoznim nadkopom Pesje na koti + 225. Sedaj je izdelan že do kote + 174, in sicer v dolžini 450 m.

Glede na to, da bodo izdelani objekti dalj časa v uporabi, so nekatere predele že začeli tudi obzidavati. Pri zidarskih delih pa se pogosto dogaja, da se zatrpajo dostavne poti in s tem onemogoči normalna dostava potrebnega materiala na pripravsko delovišča. Da bi se izognili takim problemom in da bi pripravsko delo normalno potekalo, smo se v stebru 8 domenili, da

bomo eno prosto soboto in nedeljo organizirali transport potrebnega materiala iz Pesja v jamo.

Dogovor smo tudi uresničili. Služba transporta nam je dostavila k izvoznemu vpadniku v Pesju približno 400 kompletov lokov ali 1 600 njihovih sestavnih delov ter objemke in krajnike, s katerimi je moč podpreti 200 m proge, če se podpira v razmakih pol metra.

Za spravilo te količine podporja v jamo - po dostavnih vpadnikih v dolžini 1 050 m - se je obvezala delovna skupina priprav številka 11. Skupina se je akcije udeležila polnoštevilno. Akcija je bila v soboto in nedeljo, 9. in 10. v preteklem mesecu.

Transport je potekal v vseh treh izmenah zelo uspešno. Omenjena količina materiala je bila v celoti dostavljena na predvideno mesto in s tem opravljeno delo, za katerega bi šlo 72 dni s poprečnim delovnim učinkom. Če upoštevamo, da bi za običajno sprotno dostavo materiala na to mesto šlo vsak dan 9 dni, so bile torej s to akcijo zadovoljene potrebe po dostavi materiala za 8 dni.

Ob tej priložnosti želim izreči zahvalo vsem delavcem in nadzornemu osebju, ki so se udeležili te akcije - v upanju, da bi se podobnih akcij še udeleževali in da bi te vodile k še večjim uspehom.

Praprotnik Maks, poslovođa priprav v stebru 8

Občni zbor Rudarske godbe

Velenjska rudarska godba je v preteklih letih dosegla nekaj zavidljivih uspehov, ki dokazujejo kvaliteto tega kulturnometniškega društva. Na tekmovanju pihalnih orkestror Slovenije v Kopru je osvojila zlato plaketo, na nastopu glasbenikov - amaterjev Jugoslavije v Valjevu pa so prejeli zlato statuo "ABRAŠEVIČA".

Ta dva velika uspeha vplivata na odločitev rudarskih godbenikov, da se bodo pripravljali za svetovno prvenstvo pihalnih orkestror, ki bo čez štiri leta na Nizozemskem. Na občnem zboru, ki je bil 22. novembra v Domu kulture Velenje, so sklenili, da so prav priprave za to prvenstvo ena glavnih nalog v njihovem bodočem delu.

Moramo reči, da se godbeniki zavedajo, kako dolgo in naporno študijsko delo je pred njimi, saj so ga že za-

čeli uresničevati.

Zdaj, ob novem letu, denimo, bodo pripravili v počastitev 55. obletnice svojega delovanja novoletni koncert. V letu 1975 pa bi želeli organizirati v Velenju finale pihalnih orkestror Slovenije.

Na občnem zboru so razpravljali tudi o finančnih težavah, s katerimi se srečujejo v celem letu, in sklenili, da je predvsem treba rešiti vprašanje udeležbe godbenikov pri igranju na pogrebih in plačevanja teh njihovih nastopov. V ta namen, so se dogovorili, bodo ustanovili skupino, v kateri bo od 11 do 16 godbenikov, ki bodo stalno igrali na pogrebih, cena za igranje na pogrebih pa naj bi bila v prihodnje višja - zasebnik bo moral odšteti 2 000 din, ustanove in delovne organizacije pa 4 000 din. Nov upravni odbor pa so zadolžili, da se pogovori z vodstvom REK glede njegovih obveznosti do godbe in dotacij.

Na občnem zboru so izvolili še člane svojega novega upravnega odbora. Za predsednika odbora je bil izvoljen dipl.inž.rudarstva Avgust Terlav, za podpredsednika pa njihov dosedanji predsednik Vili Romih.

L. O.

K SLIKI ZGORAJ - Člani na novo ustanovljenega Kluba zdravljenih alkoholikov REK Velenje. Klub je bil ustanovljen v soboto, 23. novembra, na drugi redni letni skupščini Kluba zdravljenih alkoholikov občine Velenje. Člani na novo ustanovljenega kluba so zdravljeni alkoholiki, zaposleni v naših enotah združenega dela, in njihovi svojci, ki aktivno sodelujejo na vseh njegovih sestankih. Namen sestankov kluba, ki se sestaja vsak ponedeljek ob 16. uri v okrepčevalnici skupnih služb REK (soba 17 nad pošto v Velenju), je pomoč alkoholikom v naši delovni organizaciji kot tudi njihovim svojcem na njihovi novi poti v življenju. (Milena Klančnik)

Vojakovo voščilo

Iz Niša smo prejeli lepo razglednico, ki jo je napisal naš delavec - vojak Dedo BEŠIČ. Pravi, da je tja prišel v "prekormando" iz Kraljeva. Spominja se svojih sodelavcev in jim pošilja tovariški pozdrav "SREČNO", vsem v našem kolektivu pa želi uspešno 1975. leto.

Njegov naslov: D. B., V.F. 1925/3, 18002 NIŠ

Čestitka Atletskega kluba

Atletski klub Velenje želi vsem delavkam in delavcem v našem kolektivu in tudi njihovim svojcem srečno in uspehov polno novo leto in upa na njihovo nadaljnje sodelovanje pri svojem delu.

RUDAR - Glasilo kolektiva Rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje, naslov splošne uprave: Velenje - Rudarska 6, telefon h.c. 85 020

Za organizacijo izdajanja in urejanje skrbi začasno 8-članski uredniški odbor: Alojz Lipičnik /predsednik - RLV/, Franc Švener /delegat - RLV/, Miha Pevnik /delegat - ESO/, Pavel Mejša /delegat - RLV/, Rafael Batič /urednik/, Silvo Pešak /odgovoren za tisk/, Teodor Jelen /odgovorni urednik/, Tone Šeliga /odgovoren za zvezo z neposrednim obveščanjem/

Stalni sodelavci uredniškega odbora: Romana Misja /tajnik glasila/, Lojz Ojstršek /fotoreporter/

Zunanji sodelavec za fotografske storitve Ludvik Fujs

Naslov uredništva: Velenje, Prešernova 5 /kadrovsko-socialni sektor, soba 31 - telefon interno 260/

Tiska TOZD TISK - Velenje, Foltova 10 • Glasilo prejemajo vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja 1-krat mesečno in po potrebi • Naklada v višini staleža zaposlenih + 50 izvodov

Srečno!